

UVODNIK

Meseca junij in julij sta vsako leto v znamenju novih, srebrnih in zlatih maš ter drugih obletnic posvečen duhovnikov. Zato je prvi del pričujoče številke Jagod posvečen raznim praznovanjem obletnic duhovnikov. Zanimivo je, kaj pravi o praznovanjih in obredih danes zelo znani benediktinec iz samostana Münsterschwarzach p. Anselm Grün, ki je eden izmed najbolj branih sodobnih krščanskih piscev in je končal študij filozofije, teologije in ekonomije. Med drugim je zapisal: »V današnjem – zelo hitro odtekajočem življenju – ko drvimo sem in tja, ko se ne znamo ustaviti, so praznovanja in obredi kakor balzam, ki v naše stehnizirano življenje prinašajo popestritev, notranje bogastvo in mir ter so za življenje čudovito zdravilo zoper naglico in površno življenje. Človek mora praznovati, drugače se izvotli«. (A. Grün, 50 obredov za življenje)

Torej, naj bi bila praznovanja sestavni del našega življenja, saj nam »obredi – praznovanja odpro nebo nad življenjem«, zaprejo ena vrata in odprejo druga. Potrebna so skoraj kakor zrak za dihanje, da se ne zadušimo v današnjem »drvenju od enega opravka do drugega«. Kajti od kar obstaja človeška civilizacija, so ljudje praznovali, ker so čutili, da jih ta praznovanja notranje bogatijo in med seboj povezujejo.

V ta seznam praznovanj, kakor sem že omenil, spadajo tudi razne obletnice du-

hovniških jubilejev. Zato je prav, da jih praznujemo, pa ne glede ali gre za škofa, župnika, redovnika, redovnico ali upokojenega duhovnika. Podobno velja tudi za vsakega vernika (človeka), da v program svojega življenja tekočega leta vključi tudi razne življenjske jubileje, godove in obletnice.

Prav s tem namenom v to številko Jagod vključujemo letošnje jubilate: škofa msgr. Andreja Glavana, ki letos praznuje 40 let svojega duhovništva, bisernomašnika prelata Milana Povšeta, oba zlatomašnika prof. Adolfa Mežana in župnika Jožeta Šuštarica ter srebrnomašnika dekana Franca Vidmarja in župnika Janeza Cevca. Vsem jubilarantom iskreno čestitamo in jim želimo obilo božjega blagoslova in dovolj trdnega zdravja, da bodo mogli še naprej radostno in z veseljem oznanjati evangelij tam, kamor jih je poslala božja previdnost.

prelat Božidar Metelko, odgovorni urednik

ŠTIRIDESET LET DUHOVNIŠTVA ŠKOFA ANDREJA GLAVANA

Škof Andrej Glavan letos obhaja 40. obletnico svojega mašniškega posvečenja. Ob tem jubileju smo ga povprašali o njegovem pogledu na svoje duhovništvo in duhovništvo današnjih duhovnikov.

Gospod škof, kaj Vam je najdragocenejše v življenju in poslanstvu duhovnika, kar Vas najbolj osrečuje?

Najbolj osrečuje me, da si prejel neizmeren dar in poslanstvo delovati, označevati v Jezusovem imenu. Vedno me je osrečevalo, ko doživljam veselje, srečo, zadovoljstvo in hvaležnost drugih ob podeljevanju zakramentov in lepem bogoslužju, da si lahko orodje Božjega usmiljenja. Zelo so se me dotaknile zahvale ob slovesu iz župnije, pa ne le za opravljena zunanja dela, ampak da sem posameznikom ali kar celim družinam pomagal priti do vere ali da so jo poglobili in odkrili lepoto krščanstva.

Vaša pot do duhovništva ni bila povsem ravna. Kako je študij kemije vplival na vaše odločanje za ta poklic in na vaše kasnejše delo v Gospodovem vinogradu?

Moja pot ni bila ravna le v tem smislu, da se nisem odločil za bogoslovje že takoj po maturi. Bil sem premlad, saj sem maturiral že pred 18 letom. Odločitev za duhovništvo je dozorela še vedno razmerno zgodaj, že pri 20 letih, po prvi sto-



pnji fakultetnega študija kemije. A sem po nasvetu nekaterih duhovnikov študij nadaljeval in diplomiral pri 22 letih in pol. Študij kemije ni imel direktnega vpliva na kasnejše delo. Tudi za poučevanje kemije se nisem odločil, ker bi moral narediti še nekatere predmete iz pedagogike. Raje sem ostal v pastoralu. Pač pa so vplivala

na mojo odločitev študentska leta, ki smo jih živeli v najbolj razgibanih koncilskih in pokoncilskih letih. Zdi se mi, da smo doživljali neke vrste nove binkošti. Pojavila so se tudi nova gibanja, npr. fokolarov, ki sem ga od blizu spoznal in mi je pomagalo in olajšalo odločitev za Kristusa. Po drugi strani pa mi je študij naravoslovja pomagal, da me nikoli ni begala misel o nasprotju med vero in znanostjo. Med vero in znanostjo ni konfliktov. Tudi znanost je vedno le približevanje resnici. Ne moremo priti do absolutne resnice. Tudi v naravoslovnih znanostih kot najbolj eksaktnih gre pogosto le za teorije. Edina in absolutna resnica je Bog.

Ste kdaj doživeli stisko in krizo duhovniške poklicanosti? Kako ste jo premagali?

Brez kriz ni mogoče preveriti svoje poklicanosti v tako specifičnem načinu življenja kot je življenje duhovnika. Določena kriza me je zajela po diplomu. Vprašal sem se, ali sem se prav odločil. Pravzaprav so me begali drugi, ali sem dovolj premislil, ko je bila pred mano sijajna poklicna pot in dobra plača. Pri vojakih sem sprejel dokončno odločitev. Pozneje, po posvečenju, nisem nikoli več doživljal krize duhovniške identitete.

Kaj mislite, da nikakor ne sme manjkati današnjim, »vašim« duhovnikom pri vsakodnevnem odgovarjanju na Božji klic?

Duhovniški poklic je dar. Vsak duhovnik mora najprej skrbeti za povezanost z

Njim, ki ga je poklical, sicer ne more biti »drugi Kristus«. Brez molitve, vsakdanje maše, redne spovedi in duhovne bratske povezanosti z drugimi duhovniki je težko biti dober, srečen in vesel duhovnik. Osamljen duhovnik danes težko vztraja ali pa postane čudak. Morda nisem imel resnejše krize prav zaradi tedenske povezanosti z duhovniki in zdaj kot škof tudi s škofi. Vsako leto kot škof preživim z njimi vsaj 3 tedne (duhovne vaje, skupne počitnice in še posebej teden študijsko-duhovnega poglabljanja).

To povezanost z drugimi duhovniki vedno priporočam. Vsak človek potrebuje neko družino, nek pristan ožje skupnosti. Duhovnik tega ne more doživljati z laiki, tudi ne s celo župnijo, pa naj gradi še tako prisrčne odnose.

Zelo pomembna pa je tudi duhovna povezanost s škofom. Zelo me je nagoovorila misel, ki smo jo v letu evharistije slišali v Stični, da imajo duhovniki vzhodne Cerkve pri maši pred seboj korporal s škofovim imenom, da jih spomni na edinstvo z njim.

Število duhovnikov na svetu narašča, v Evropi pa pada. V katerih cerkvenih okoljih vidite največji potencial za rast duhovnih poklicev, morda v družinah, živih župnijah, gibanjih, med odraslimi spreobrnjenimi ...?

V vseh naštetih skupinah. Da nekdo zasliši Božji klic, je najvažnejša dobra, duhovno zdrava in verna družina. Pa tudi razna gibanja in mala občestva so po-

membna. V teh skupinah se že sama po sebi poraja misel, da vsako živo občestvo potrebuje duhovnika, saj brez Evharistije ni Cerkve.

Veliko vlogo imajo tudi žive župnije. Če mlad fant doživi ob dobrem in spoštovanem duhovniku lepoto in privlačnost bogoslužja in bogato pastoralno dejavnost, ga to pritegne in osmisli poklicanost v duhovniški poklic.

Kako naj bi po Vašem mnenju izgledalo sodelovanje laikov z duhovniki pri pastoralnem delu?

Duhovnik in verniki naj bi najprej skupaj doživljali, da so eno, da skupaj sestavljajo in tvorijo občestvo Cerkve, znotraj katere ima duhovnik poslanstvo posebnega služenja v skladu z darom, ki ga je prejel za druge, znotraj Kristusovega skrivnostnega telesa.

Spoštovani g. škof, hvala za vaše besede. Ob okroglem jubileju vam vsi iskreno čestitamo!

Pogovor sta pripravila: s. Milka Kokalj in Janko Jožef Pirc

BISEROMAŠNIK PRELAT MILAN – EMIL POVŠE



Biseromašnik Milan – Emil Povše se je rodil 13. decembra 1921 v Trebnjem. V mašnika je bil posvečen 13. januarja 1952 v kraju Ramos Mejia, Argentina. Vsa duhovniška leta je živel v Argentini, najprej kot kaplan in kasneje kot župnik v La Plata (1952 - 1973), nato pa v Mar de Ajo, kjer biva še sedaj. Pri 90-ih letih je še vedno aktiven kot župnik. 5. septembra 2011 ga je sveti oče imenoval za prelata. V začetku letošnjega leta je obhajal 60-letnico mašniškega posvečenja, zato smo mu posvetili več pozornosti že v prvi letošnji številki *Jagode naše pastorage* (januar 2012, letnik VII, številka 1).

NAŠA ZLATOMAŠNIKA

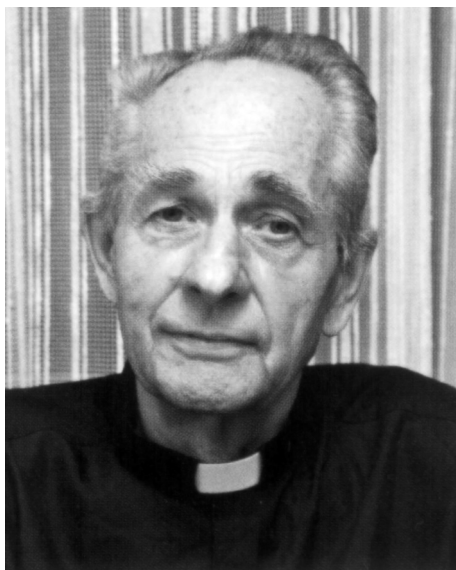
Med letošnjimi zlatomašniki v Cerkvi na Slovenskem sta tudi dva iz naše škofije: Adolf Mežan, ki je trenutno v Duhovniškem domu v Ljubljani, in Jože Šuštaršič, župnik v Podgradu. Prav je, da se ju spomnimo tudi v Jagodah in jima iskreno čestitamo! Besedilo je povzeto po knjigi Novomašniki 1962 - Zlatomašniki 2012, ki bo izšla pri Družini.

PROF. ADOLF MEŽAN

Doma sem v župniji Trebnje, v Dolenji Nemški vasi. Rojen in krščen sem bil v Ljubljani maja 1932. Prve štiri razrede osnovne šole sem obiskoval v domači vas, gimnazijo pa v Ljubljani, kjer sem maturiral leta 1951.

Po končani gimnaziji nisem takoj čutil duhovniškega poklica, zato sem se vpisal na univerzo na slavistiko (na študij slovenščine, ruščine in srbohrvaščine); pri lektorjih pa sem zraven študiral še nemščino in francoščino. Proti koncu študija sem začutil, da me Bog kliče v duhovniški poklic. Zato sem po tukaj končanem študiju vstopil na Teološko fakulteto in v Bogoslovno semenišče. Leta 1962 sem bil posvečen v duhovnika in 1. julija v domači župnijski cerkvi v Trebnjem imel novo mašo.

Jesen tega leta me je nadškof msgr. Anton Vovk poslal na Srednjo versko šolo (v Malo semenišče) v Vipavo, kjer je z drugimi vred študiralo nekaj dijakov iz ljubljanske nadškofije. Tu sem poučeval slovenščino, nemščino in francoščino. To delo sem z veseljem opravljal kljub težkim tedanjim razmeram. Fantje namreč pred državo niso imeli no-



benih pravic: šole jim niso priznali, vojaščino so morali služiti, kot da imajo samo osemletko, niso bili zdravstveno zavarovani, s strani države sploh niso dobili nikakršne podpore.

Po enajstih letih delovanja v Vipavi me je nadškof dr. Jožef Pogačnik nastavil za župnijskega upravitelja pri Sv. Lenartu in za župnijskega soupravitelja v sosednji župniji Javorje nad Škofjo Loko. Pričela so se velika obnovitvena dela na zunaj in znotraj v Ja-

vorjah, na cerkvi smo obnovili vso fasado in zvonik, znotraj cerkve tlak, klopi, tri kore in glavni oltar; na novo smo postavili daritveni oltar, v glavni oltar pa smo vstavili orgle – prve v Sloveniji na tak način, kar se je zelo dobro obneslo. Zelo prijetno je bilo delati z javorskimi farani.

Iz Javorij sem bil prestavljen v mestno-podeželsko župnijo Novo mesto-Šmihel, ki je bila veliko večja od prejšnjih obeh župnij skupaj. Z vsemi sem se dobro razumel. Ljudje so radi pomagali pri obnavljanju cerkva in kapelic. Radi so tudi sodelovali pri raznih cerkvenih prireditvah, na primer pri vsakoletnem srečanju bolnikov in ostarelih. Ker je v tej župniji Dom starejših občanov, so radi pomagali oskrbovancem pri prevozu k sv. mašam v župnijsko cerkev kakor tudi pri sv. mašah v Domu samem.

Posebno lepo je bilo delovanje župnijskega pastoralnega sveta (ŽPS). Seje in drugo delovanje ŽPS so uspešno vodili laiki sami, tako da meni kot predsedniku ni bilo potrebno kaj več posegati vmes.

Po enajstih letih dela na tej župniji sem za nekaj časa odšel k jezuitom. V začetku sem deloval kot ljudski misijonar in voditelj duhovnih vaj. Potem pa sem prevzel naloge bolniškega duhovnika v Bolnici Petra Držaja v Ljubljani. Delo z bolniki je bilo zelo lepo in koristno. Obiskoval sem bolnike ne glede na njihovo versko in tudi drugačno usmerjenost. Spoznal sem bolnike po vsej Sloveniji, ki so sem prihajali na zdravljenje. Veliko je bilo pogovorov in izmenjav mnenj. Mnogim sem podelil zakramente. Tudi veliko spreobrnjenj je bilo v bolnišnici. Mnogi

bolniki so po 30, 40 in 50 letih ponovno prejeli zakramente, ena bolnica celo po 70 letih in znova začeli živeti iz vere. Zanimivo je, da so nekateri bolniki tudi ozdraveli po prejemu bolniškega maziljenja ali po molitvah nad njimi.

Po odhodu od jezuitov nazaj med škofijske duhovnike me je nadškof dr. Franc Rode dodelil Bolniški župniji, kjer sem nadaljeval s svojim delom med bolniki. V tem času je bila na Onkološkem institutu zgrajena kapela, pred tem pa so bile maše kar v predavalnici. Novo kapelo je s krajnim mozaikom okrasil p. Marko Ivan Rupnik. Tako smo imeli na voljo tri kapele: v Kliničnem centru, v Bolnici P. Držaja in na Onkološkem institutu.

Po dvanajstletnem delu med bolniki me je novomeški škof msgr. Andrej Glavan poklical v škofijo. Predvsem naj bi bil spovednik v božjepotni cerkvi na Zaplazu, pomagal naj bi tudi bolniškemu duhovniku p. Marku Novaku v novomeški bolnišnici.

Na tem službenem mestu pa nisem bil dolgo časa, ker so mi po poldrugem letu odkrili kostnega raka. Da bi se lahko uspešneje zdravil, sem odšel v Duhovniški dom v Ljubljano. Sedaj sem tu, v boju s trdovratno boleznijo. Zaupam v Božjo previdnost in Božjo pomoč, da se bom pozdravil in da bom lahko v Božjo čast in blagor Božjega ljudstva še kaj dobrega naredil.

JOŽEF ŠUŠTARIČ

»Da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi« (Jn 17,21), se glasi njegovo novomašno geslo.

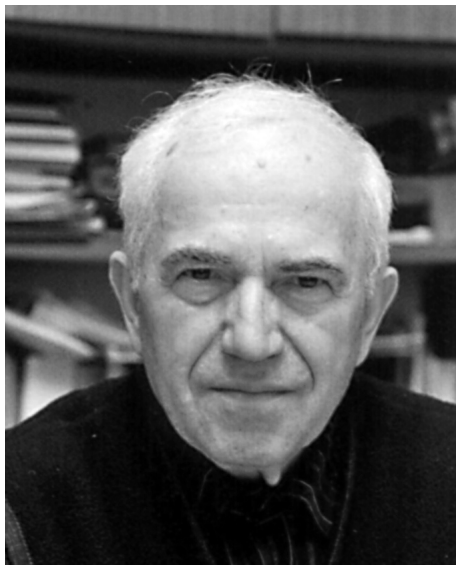
Jože Šuštaršič je eden tistih prisrčnih duhovnikov, ki zelo nerad govori o sebi. Tudi za zlato mašo se je držal te svoje odločitve in ni hotel o sebi povedati kaj več!

»Rojen sem bil v Semiču, 18. januarja 1934, v mašnika posvečen 29. junija 1962 v Ljubljani. Novo mašo sem imel 1. julija 1962 v Semiču. Bil je praznik sv. Rešnje krvi, zato v rdeči barvi. Kosilo na domu je oblast prepovedala, zato je moral oče plačati kazen. Po posvečenju sem bil kot nedeljski kaplan eno leto v Domžalah pri župniku prof. Matiji Tomcu, nato 6 let (1963-1969) kaplan pri prof. Francu Fricu v Trnovem v Ljubljani. V Šentvidu nad Ljubljano sem bil župnik 11 let (1969-1980), nato 13 let v Dobrniču (1980-1993), končno – leta 1993 - sem se približal rojstnemu kraju kot župnik v Podgradu, ki meji z rojstno župnijo Semič.«

Uredniku zgoraj omenjene knjige je sporočil še naslednje misli:

»Če s svojimi vprašanji še nisi vznemirjal kardinala in Svetega očeta, bi ti take zadeve odsvetoval. Ne muči jih z našo slovensko revščino; imajo važnejših poslov. Da želiš mojo sliko? Menda mi ne mislijo dati nove osebne izkaznice za na drugi svet! Tam me imajo verjetno že v evidenci ... Večna luč naj sveti vsem umrlim sobratom. Verjetno se smejejo, s čim se mi sedaj ubadamo.

Če boš morda srečal kakega novomašnika, mu reci:



- da je zelo pametno poslušati župnika;
- naj bo do gospodinje potrpežljiv in spoštljiv;
- naj se sam nauči kuhati in gospodinjiti;
- do veroukarjev naj bo dober, redoljuben in neskončno potrpežljiv;
- naj je veliko sadja in zelenjave;
- naj vsak dan, tudi v starosti, telovadi vsaj 30 minut;
- če bo kaj preurejal v cerkvi ali župnišču, naj se posvetuje in desetkrat vse premisli;
- ko ga bo zapuščal spomin, naj si pridigo napiše in jo počasi prebere; isto naj stori, če mu beseda ne teče; naj spoštuje ljudi in naj ne jeclja in ne flanča.«

Zbral in uredil: prelat Janez Gril

SREBRNOMAŠNIK FRANC VIDMAR

Dnevi, leta, tiha večnost. Vse je milost, Božji dar ...

Postavljati vprašanja za intervju nekomu, ki ga vsi poznajo, ni hvaležno. Kaj vprašati, da ne bo dolgočasno, in kako zastaviti besedo, da sogovornika ne spravim v zadrego – sem si rekel na začetku, da prebijem led.

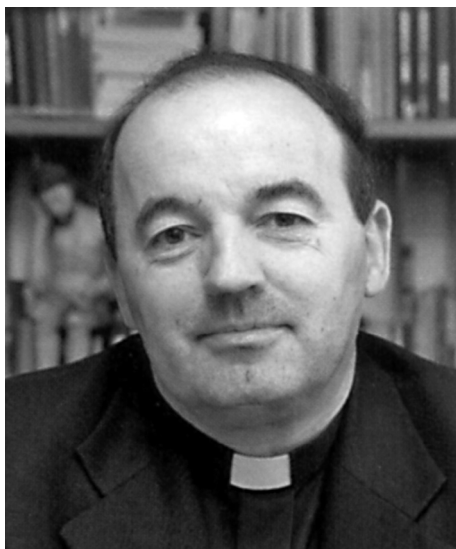
Še težje je odgovarjati na vprašanja, pravi sogovornik. Hvaliti da se ne moreš, tudi olikano ni. In vendar moraš povedati, če ti je v življenju kaj uspelo. Preveč kritičen tudi ne kaže biti. Razumem. Še najbolj prav je povedati kaj spodbudnega, pravi uvodoma.

Njegova nekoliko pojoča govorica ga izdaja. Suhokrajnjčan! 'Martinov' gospod. Obvezen kolar. Tudi pri košnji trave. Pogosto bired. Bordo rdeč golf, vedo že otroci. Eden letošnjih srebrnomašnikov. Dekan Franc Vidmar.

Vsaka zgodba se nekje začne. Kje se je začela tvoja življenjska zgodba?

Doma sem iz župnije Hinje, iz vasi Lopata, kjer je tudi podružnična cerkev svete Neže. Naša družina je bila kmečka. Ata je umrl pred leti, doma živi mama, ki mi tudi vsak dan skuha kosilo in mi opere perilo. Imam še starejšo sestro. Osnovno šolo sem obiskoval na Prevolah, bil v malem semenišču v Vipavi, v bogoslovju pa v Ljubljani.

Si bil takoj odločen za duhovništvo ali je tvoja pot do oltarja kaj vijugala?



V Hinjah so partizani med vojno požgali župnijsko cerkev. K maši smo hodili v podružnično cerkev na Selih. Leta 1970 so se začele priprave za gradnjo nove župnijske cerkve in župnišča v Hinjah. V župnijo je takrat prišel novi župnik; Maks Kozjek. Ob njegovem zgledu, ob gradnji župnijske cerkve in ob molitvi mnogih faranov je zorel moj duhovniški poklic in odločitev, da postanem duhovnik. V sorodstvu imam tri duhovnike, ki so sicer že pokojni; morda so tudi oni molili in izprosili moj poklic.

Dolina Krke je dala Cerkvi velike ljudi. Sta pri vas »taka voda« ali »tak zrak«, da v tej dolini »rastejo« celo škofje?

Kakšna voda ali zrak je potreben za rast škofov in duhovnikov, ne vem. Eno pa je gotovo. Dolina Krke, zlasti pa Suha krajina, je izredno trpela med drugo svetovno vojno in po njej. V dekaniji Žužemberk so bile porušene tri župnijske cerkve in štiri župnišča. V

Hinjah so partizani ubili tri duhovnike in mnogo drugih ljudi. Požganih nešteto hiš in pregnane cele vasi! Pa kot da to ni bilo dovolj. Za mnoge se je pravo gorje začelo šele po vojni. V naši družini je bilo po vojni hkrati zaprtih šest družinskih članov. Vsi obsojeni kot politični zaporniki in 'nasprotniki nove družbene ureditve'. Obsojeni so bili na dolge zaporne kazni, eden od stricev celo na 22 let zapore. Podobno je bilo po mnogih drugih družinah. Suha krajina je bila označena za 'belogardistično' in tedanji socialistični ureditvi za 'sovražno pokrajino'.

Ljudje niso obupali. Moč in tolažbo so iskali in našli pri Bogu, v cerkvi, pri duhovnikih in molitvi. Najbrž je prav to tisti »zrak in voda«, iz katere rastejo novi duhovni poklici.

Tudi med sošolci imaš škofa iz doline Krke, dr. Antona Jamnika. Ko sva že ravno pri sošolcih. Koliko vas je začelo v prvem letu bogoslovja, koliko vas je bilo posvečenih in koliko ter kje v naši škofiji delujejo tvoji sošolci?

Začelo v prvem letniku nas je 22. Od tega nas je bilo šest iz ljubljanske nadškofije, štirje iz koprške in dvanajst iz mariborske škofije. Iz bogoslovja je izstopil samo eden, tako da nas je prišlo do duhovništva 21. Poleg nas škofijskih duhovnikov je bilo posvečenih še sedem redovnikov in če se ne motim, eden iz celovške škofije. Skupaj tisto leto 29. Vsi smo še živi, kar pet pa jih je opustilo duhovniško službo; eden iz koprške škofije in štirje iz mariborske škofije. Drži, moj sošolec je tudi ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik.

Iz področja sedanje novomeške škofije sem bil sam. V naši škofiji pa zdaj deluje tudi moj sošolec Janez Cevec, ki je župnik v Šentjanžu.

25 let duhovniške službe skriva v sebi prijetne in boleče spomine, pa tudi kakšne zanimive anekdote. Nam zaupaš kakšen spomin?

Prva kaplanska služba je bila na Brezovici pri Ljubljani. Tam sem bil tri leta. Druga v Trebnjem. Tam sem bil dve leti. Nato sem bil enajst let župnik v Loškem Potoku, od koder sem soupravljal sedem let župnijo Drago, tri leta župnijo Goro in pol leta župnijo Sveti Gregor. Kar nekaj časa sem imel tri župnije hkrati, tako da sem imel ob nedeljah po štiri maše; dve v Loškem Potoku in po eno na soupravi, vse štiri pa v nedeljo dopoldne. Pa nič nisem bil utrujen in nič ni bilo težko. Tudi verouk sem ves učil sam. Iz Loškega Potoka sem prišel za župnika v Zagradec. Po devetih mesecih sem dobil v soupravo župnijo Ambrus. V Ambrusu sem urejal dokumentacijo za gradnjo novega župnišča, začeli smo tudi z gradnjo. Prišel je novi župnik in po malo več kot letu dni sem bil souprave razrešen. Pred šestimi leti sem prišel v Žužemberk.

Za vsa službena mesta, kjer sem bil, morem reči, da sem prav povsod občutil veliko skrb, dobroto in pozornost nekaterih ljudi do duhovnika. Nikjer mi ni nič manjkalo.

Posebej sem vesel, da nikjer nisem prišel z ljudmi v spor ali konflikt. Povsod smo živeli v razumevanju in prijateljstvu. Kako lahko in lepo je zapustiti župnijo, ko veš, da tam nimaš nobenega nasprotnika ali celo sovražnika.

Uredništvo Jagod je želelo, da se predstaviš kot dekan srebrnomašnik. Imaš izkušnjo, kako je biti dekan v veliki dekaniji in v majhni dekaniji ...

Najprej sem bil dekan v dekaniji Ribnica. V dekaniji je bilo 14 župnij in 16 duhovnikov. V dekaniji Žužemberk je 8 župnij in ena ekspoziura, vseh duhovnikov pa nas je sedem. Od sedmih duhovnikov je samo eden mlajši. Tako so nastajale težave pri pisanju referatov pa tudi pri animatorjih za določena področja v dekaniji. Sicer pa nad pisanjem referatov niso bili duhovniki nikjer kaj preveč navdušeni.

Mislim, da je glavna naloga dekana v dekaniji, da duhovnike povezuje in združuje. Vse drugo je komaj omembe vredno, saj vsaj duhovniki vemo, da dekan nima nobene posebne 'oblasti'. V Cerkvi imajo oblast papež, škof in župnik. Vse, kar je vmes, za zveličanje ni nujno potrebno, tudi dekanova služba ne.

Za pastoralno delo na župniji običajno rečemo, da je razdeljeno na katehezo, diakonijo in liturgijo. Vsak izmed nas se na kakšem področju počuti bolj domače. Če bi bilo treba izbirati to, kar ti je bližje, bi verjetno izbral liturgijo?

Kar sem duhovnik, sem imel vedno kar precej verouka. Vsak teden sem imel okrog dvesto otrok pri verouku, zadnja leta pa sto petdeset, ker imajo verouk tudi katehistinje. Verouk mi je bil vedno blizu, pa tudi delo z odraslimi v raznih skupinah.

Bogoslužju pa sem res vedno namenil izredno velik poudarek. Lepi morajo biti

mašni plašči, zlasti pa jih mora biti dovolj. Po možnosti veliko. Urejena in pozlačena mora biti mašna posoda. Prti na oltarjih se pri nas zelo pogosto menjajo. Biti mora veliko lepih svečnikov. Cerkev čista in okrašena. In še in še... Pri teh stvareh pa sem natančen in zahteven. Za Boga ni nič predrago in ne prelepo. Za mašo mora biti vse najlepše. V vsaki župniji najbrž vse to ni mogoče.

Z bogoslužjem je povezana tudi oprema bogoslužnih prostorov. Tebe moderni bogoslužni prostori ne pritegnejo, srce pa ti zajoje med starinami, ne?

Tudi nekatere nove in moderne cerkve so lepe in so mi všeč. Ne pa vse. Včasih se mi za kakšno novo cerkev ali pa tudi moderno opremo v stari cerkvi zdi, da je »brez duha« in brez vsebine. Navadno se moderna oprema v stari cerkvi »težko znajde« in zelo izstopa iz prostora.

Zanimanje za cerkveno umetnost mi je bilo že od nekdaj zelo blizu. Za umetnost me je navdušil prof. Emilijan Cevc. Njega sem rad poslušal na teološki fakulteti. Ker me je umetnost zelo pritegnila, sem bil na lastno željo pogosto tudi med njegovimi poslušalci na umetnostni akademiji. Osnove umetnosti, zlasti pa gotskega kiparstva, ni znal nihče tako razložiti kot on.

Ena tvojih večjih želja je bila verjetno to, da je župnijska cerkev v Žužemberku dobila repliko glavnega oltarja?

Ko sem prišel v Žužemberk, sem dobil novo in urejeno župnišče in zelo lepo obnovljeno župnijsko cerkev. V cerkvi je bilo

le nekajčasne moderne opreme, ki se s staro arhitekturo ni najbolje ujemala. Sreča je ta, da imamo v župniji izrednega restavradorja Miho Legana. On je takoj sprejel mojo ponudbo in predlog, da naredi nov glavni oltar, kakršen je bil nekdanj v cerkvi. Seveda gre za izredno veliko in zahtevno delo. Ko sedaj romarji in izletniki prihajajo v cerkev, so vsi prepričani, da gre za oltar iz druge polovice 18. stoletja, le da je temeljito obnovljen. Najbrž bi tukaj padel na izpitu tudi kakšen zelo dober poznavalec umetnosti.

Kadar Franc Vidmar »ni dekan« in nima posebnega »duhovniškega« dela – kaj rad delaš v prostem času?

Kadar nisem župnik, takrat sem kmet. Zelo dobro se znajdem na traktorju, za kosičnico, z motorno žago v roki, s koso, motiko ...

In rad si v duhovniški družbi, ne? Zakaj je za duhovnika tako pomembno, da se počuti dobro med duhovniki sobratji?

Pregovor pravi: »Gorje človeku samemu.« Morda to za duhovnika še posebej velja. Duhovniki nimamo družine, zato se lahko kdo počuti tudi samega ali osamljenega. Osamljenost lahko vodi v krizo ali stisko. Duhovniška družba mi veliko pomeni. Redno se udeležujem duhovniških srečanj ob ponedeljkih in če so ob sredah zvečer, tudi takrat ne manjkam. Bil sem župnik na različnih župnijah. Nikoli se nisem čutil osamljenega in nikoli mi še ni bilo dolgčas. Vedno si najdem kakšno delo.

Pa še tvoj pogled na službo duhovnika v naslednjih 25-ih letih?

Naša župnijska občestva se povsod manjšajo. Po drugi strani pa imamo še vedno veliko dobrih ljudi, pa tudi veliko iskalcev Boga. Tem bo duhovnik kot glasnik in oznanjevalec vedno potreben. Podoba duhovnika vidim v luči dobrega pastirja, ki bo ljudi zbiral okrog sebe in jim ulival upanje in veselje. Mislim, da je najbolj žalostna slika duhovnika, ki se z ljudmi prepira in dela razdor.

Jezus nas spodbuja: »Ne boj se, mala čreda!« in zagotavlja, »da bo on z nami vse dni do konca sveta«. Ker je on z nami, je vsak strah odveč.

Biti duhovnik je lepo. Na vseh župnijah sem bil rad in sem se povsod dobro počutil. Tudi tukaj v Žužemberku je zelo lepo in tudi tukaj sem rad.

Torej nič ne misliš, da bi kam odšel? ... Oprosti, vprašanje je bilo le retorično. Ne pričakujem, da nanj odgovoriš. Vsaj dokler ne ugasnem diktafona, ne.

Takole. Tukaj zdaj lahko v bistvu narediva piko. Posneti intervju ni preveč težko, če imaš tako prijetnega sogovornika. Hvala, da smo lahko malo bolj pokukali v tvoje življenje. Upam, da bodo komu te vrstice res v spodbudo, kot sva rekla na začetku. Tebi in vsem jubilantom čestitke in obilo srečnih in zadovoljnih duhovniških let tudi v prihodnje. Zdaj pa kar korajžno na delo v Gospodov vinograd ... in na domače njive in travnike ... ha, ha ...

Pogovarjal se je Klavdio Peterca, dekan, Mokronog

SREBRNOMAŠNIK

JANEZ CEVEC

Pogled na prehojeno pot duhovništva

Petindvajset let „srebrna maša.“ Ampak v življenju ni vse srebro. Moje novomašno geslo se glasi: “Nič ni nemogočega za človeka, ki veruje, nič ni težkega za človeka, ki ljubi“ (sv. Bernard). To geslo me spremlja na moji poti, ki je sicer raznolika, me pa vodi proti cilju.

Novomašni pridigar mi je na dan nove maše med drugim prebral misel Tomaža Kempčana iz knjige Hoja za Kristusom:

„Pogosto boš moral delati, česar nočeš, in kar bi rad, boš moral opustiti.

Kar je drugim pogodu, bo imelo uspeh, kar bi ti rad, ne bo šlo.

Druge bodo poslušali, kar reko; kar pa ti rečeš, bodo zaničevali.

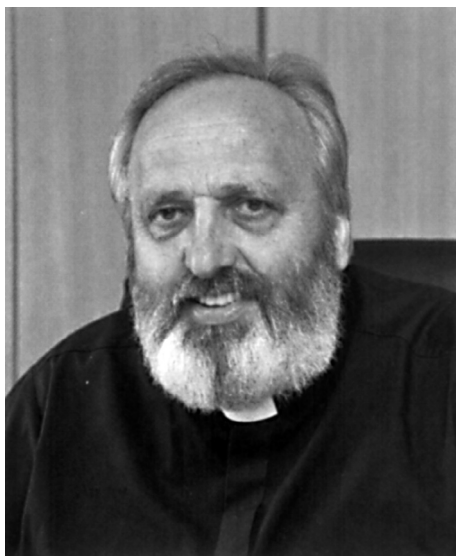
Drugi bodo prosili in dobili, ti boš pa prosil, pa ti bodo odbili.

O drugih bodo mnogo govorili, a molčali bodo o tebi.

Drugim bodo izročili to ali ono reč, o tebi bodo sodili, da nisi za nobeno rabo.

Zato se bo včasih narava žalostila in veliko bo, če boš molče prenašal.“

Zato je potrebno iti velikokrat pred Najsvetejše in z Njegovo pomočjo grem naprej po poti, na katero sem bil poklican in poslan.



Težko mi je sedaj pisati nekaj o sebi, kako sem deloval kot kaplan ali sedaj kot župnik, ker sem marsikaj lepega in tudi manj lepega doživel v teh petindvajsetih letih. Lahko bi pisal in pisal, ne vem pa, če bo to tisto, kar bi tudi druge zanimalo. Če zapišem, da sem že od leta 1993 župnik v Šentjanžu, pa s tem že povem, da mi je tu lepo. Z veseljem delam to, kar je moja dolžnost. Zavedam pa se, da srebro ni zlato. Zato se bom še naprej trudil z Božjo pomočjo, da bom dober pastir ljudstvu, ki mi je zaupano.

Janez Cevc, župnik, Šentjanž

PRAZNOVANJE DUHOVNIŠKIH JUBILEJEV

V nedeljo, 24. junija 2012, na praznik rojstva Janeza Krstnika popoldne ob 16 h vabim na Zaplaz letošnje jubilate iz novomeške škofije, ki praznujemo 50-, 40-, 30-, 25- in 10-letnico posvečenja. Jezusu Velikemu duhovniku se bomo zahvalili, da nas je poklical, nebeški Materi za njeno varstvo, bl. Alojziju Grozdetu pa se bomo priporočili za vztrajnost in zvestobo do konca.

Ob 15.30 bo rožni venec za duhovne poklice in ob 16 h sveta maša. Po maši vabim vse jubilate in vse duhovnike na večerjo, ki bo v restavraciji na Čatežu.

V nedeljo, 1. julija, ob 16 h
bo na Zaplazu
svojo zlato mašo imel
prof. Adolf Mežan,
ki je letos maja praznoval
80-letnico.

msgr. Andrej Glavan,
novomeški škof



SLOVENSKEMU PASTORALNEMU NAČRTU NAPROTI

V pričujočem sestavku želim kratko predstaviti doslej prehojeno pot v oblikovanju vseslovenskega pastoralnega načrta.

Temeljno izhodišče za načrt je Jezusovo naročilo, naj oznanjamo evangelij vsemu stvarstvu (prim. Mr 16, 15). Naročilo velja za vse čase, vključno za naš čas. Velik impulz k načrtovanju je dal Drugi vatikanski cerkveni zbor, ki ostaja živo vodilo za našo Cerkev tudi v prihodnjih desetletjih. Za pastoralno načrtovanje se je Cerkev na Slovenskem odločila tudi na Plenarnem zboru, ki smo ga zaključili leta 2001. Ob Slomškovi beatifikaciji je bl. Papež Janez Pavel II. v govoru v mariborski stolnici Cerkvi na

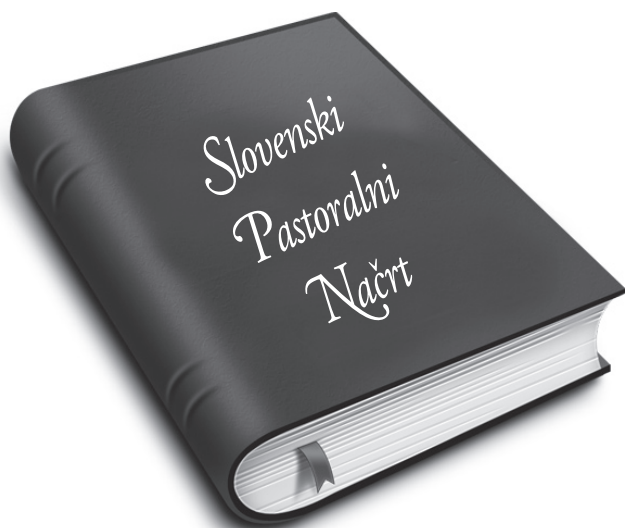
Slovenskem naročil: »Sinoda predstavlja za Cerkev v Sloveniji zgodovinsko priložnost: poklicana je, da v novih družbenih okoliščinah izdela posodobljen in jasen pastoralni načrt.«

Od plenarnega zbora je bilo kar nekaj poskusov načrtovanja.

Slovenski škofje so na srečanju v Repnjah (21. 6. 2011) sprožili načrtovalni proces in mu dali temeljno usmeritev, in sicer: živa občestva Cerkve naj z novo gorečnostjo spremljajo brate in sestre do osebnega srečanja s

Kristusom, ki je pot ljubezni, resnica, ki osvobaja, ter življenje v polnosti. Škofje so pripravili pastoralno spodbudo z naslovom *Privesti brate in sestre k Jezusu*, ki je v svojem jedru smer pastoralnega načrtovanja z navedbo strateških smernic, ki zadevajo oznanjevanje, bogoslužje, diakonijo in občestvenost Cerkve.

Slovenska škofovska konferenca je 26. 9. 2011 imenovala člane Strateškega sveta za slovenski pastoralni načrt,



in sicer z nalogo, da pod vodstvom p. mag. Branka Cestnika CMF pripravi temeljni dokument načrta. Iz naše škofije je poleg podpisanega član sveta še g. Jernej Marenk, župnik v Vavti vasi. Strateški svet se je zbral na prvem srečanju 16. in 17. novembra 2011 in od tedaj še večkrat ter pripravil dokument, ki so ga skupaj s svetom obravnavali škofje 7. maja 2012 v Celju.

Menim, da o vsebini dokumenta (še nedokončnega) veliko pove kazalo, zato ga navajam:

PRVI DEL: STANJE VERE IN OBČESTVA

Sadovi Plenarnega zbora

Nadaljevanje sekularizacije

Zunanja pripadnost Cerkvi in upadanje osebne vere

Pet ran Cerkve na Slovenskem

- Ranjena občestvenost
- Nezvestoba obljubam
- Duh gospodovalnosti
- Duh izključevanja
- Prekomerna skrb za materialne dobrine

DRUGI DEL: NAMEN PASTORALNEGA NAČRTA

Osebna vera

Nova evangelizacija

Tri temeljna načela pastoralnih sprememb

- Prvo načelo: iz množičnega krščanstva k občestveni in osebni veri

- Drugo načelo: iz delne v celovito vero
- Tretje načelo: iz poučevalne v dialogsko in pričevalno govorico

„Slišali smo in vemo, da je on resnično odrešenik sveta“

Temeljni namen našega pastoralnega načrta

TRETJI DEL: PASTORALNE STRATEGIJE

Pet pastoralnih strategij za prihodnost

1. K IZVIROM

- Primeri ukrepov: osebno, v družini, v skupnosti (župnija), v slovenski Cerkvi

2. POKLICANOST IN POSLANSTVO

- Primeri ukrepov: osebno, v družini, v skupnosti (župnija), v slovenski Cerkvi

3. ŽIVA OBČESTVA

- Primeri ukrepov: osebno, v družini, v skupnosti (župnija), v slovenski Cerkvi

4. SOČUTJE IN PRAVIČNOST

- Primeri ukrepov: osebno, v družini, v skupnosti (župnija), v slovenski Cerkvi

5. ODPUŠČANJE IN SPRAVA

- Primeri ukrepov: osebno, v družini, v skupnosti (župnija), v slovenski Cerkvi

ČETRTI DEL: PASTORALNI ITINERARIJI

„Koga naj pošljem?“

Kakšne strukture?

Veliki itinerariji pastoralne prenove

- Biblična prenova
- Prenova otroške kateheze in priprave na prejem zakramentov
- Prestop na katehezo odraslih
- Laiški teologi in teologinje, katehisti in katehistinje
- Laiki - voditelji bogoslužja
- Vzgoja voditeljev manjših skupin in mreženje le-teh
- Dialog z neverujočimi
- Nova področja dobrodelnosti

Proces načrtovanja v prihodnjih letih

Na ravni naše škofije smo se z osnutkom dokumenta prvič srečali na seji tajništva ŠPS 15. 2. 2012; obširneje na spomladanski pastoralni konferenci duhovnikov, ko je vsebino dokumenta predstavil p. mag. Branko Cestnik in so v okviru dela po skupinah nastali vsebinsko bogati predlogi, nekateri so bili vneseni v osnutek pastoralnega načrta.

Obravnavi vsebine osnutka PN je bilo v celoti posvečeno tudi spomladansko plenarno zasedanje ŠPS (17. 3. 2012). Vsi člani so dobili osnutek PN v celoti in so pripravili pisna mnenja in predloge. Naj poudarim, da so bili vsi prispevki tehtni in zanimivi, vredni razmisleka in upoštevanja pri oblikovanju škofijskega pastoralnega načrta. Zaradi omejenega prostora naj predstavim le nekaj mnenj. Tako je predstavica novo-meške dekanije recimo pozdravila pripravo PN in pripravljeno besedilo. Izrazila pa je

pomislek glede pastoralne prenove župnij, kjer ni delujočega ŽPS. Predstavnica dekanije Žužemberk je podala naslednje poudarke: analiza razmer Cerkve na Slovenskem je zelo realna; v pastoralni prenovi je potrebno dati možnost tudi oddaljenim, da sodelujejo v življenju Cerkve; zastavljenih pet izzivov je dobra zasnova pastoralne prenove, posebej je pomemben poudarek na graditvi malih občestev. Predstavnica leskovške dekanije je pohvalila zasnovo PČ in hkrati poudarila, da se prenova prične pri vsakem od nas, z molitvijo in prizadevanjem za spravo. Predstavnica dekanije Črnomelj je izrazila preseñčenje nad sadovi plenarnega zbora, kot jih navaja PN. Konkretno je predstavila stanje v svoji dekaniji in naglasila, da bomo pri škofijskem PN morali izhajati iz konkretnega stanja v našem okolju in zastaviti prenovno korajžno, na globoko. Predstavniki trebanjske dekanije je izrazil obžalovanje, da se ni na področju ŽPS naredilo več po Plenarnem zboru. Izpostavil je tudi problem veroučiteljev brez kanonične misije in predlagal, da bi na Zaplazu več organizirano molili za spravo. Predstavnica redovnic je pohvalila vsebino PN in poudarila, da je potrebno pričeti pri poglobljanju osebne vere in to tudi s pomočjo malih občestev. Predstavniki redovnikov je povedal, da ga je zelo nagovorila analiza stanja, v katerem smo, kot tudi cilji in načrti. Naglasil je, da se izmed vseh predlogov izlušči tiste, ki so pomembnejši in so glavni in se osredotočiti nanje. Pomembna se mu zdi pokorščina vrednotam in poslušnost Bogu. Kot protistrup gospodovalnosti (izmed petih ran Cerkve) predlaga princip

dialoga v smislu: »Vedno moram pritrditi bližnjemu, tudi če ne morem pritrditi njegovemu stališču!« Voditelj pastoralne službe je vse spodbudil, da z delom pričnemo takoj in kjer prepoznamo potrebo in ne čakamo na dokument. Marsikaj, kar je v PN, je bilo že večkrat sklenjeno, ni pa postalo »meso«: npr. mala občestva, kateheza odraslih ipd.

Nekaj korakov v smeri pastoralnega načrtovanja in posledično pastoralne prenove je narejeno. Celotno prihodnje pastoralno leto bo namenjeno procesu pastoralnega razmisleka v vseh občestvih Cerkve na Slovenskem in oblikovanju pastoralnih prioritet za konkretne skupnosti (škofija, dekanija, župnija, redovna skupnost ipd.) za naslednje daljše obdobje. V jedru vsega prizadevanja pa je vprašanje: kako poglobiti osebno vero vsakega izmed nas in kako pogumno stopiti na pot spreminjanja razmer in struktur, da bi bile res v službi nove evangelizacije? Jasno je, da mora celoten proces pastoralnega načrtovanja potekati v ozračju molitve, da bi bili dojemljivi za znamenja časa in Božji načrt za ta čas in prostor.

dr. Silvester Fabijan, tajnik ŠPS

ŠKOFIJSKA PASTORALNA KONFERENCA

Na pomladanski škofijski pastoralni konferenci 7. marca 2012 v Baragovem zavodu smo se zbrali skoraj vsi duhovniki škofije Novo mesto. Najprej nam je p. Branko Cestnik predstavil krovni dokument slovenskega pastoralnega načrta, o katerem smo se potem pogovarjali, razdeljeni po šestih dekanijah.

Od plenarnega zbora Cerkev na Slovenskem je vse več duhovne brezbržnosti. Naša največja težava je pomanjkanje vere v Boga, dokument pa našteva še druge rane Cerkve na Slovenskem, ki jih je treba zdraviti: pomanjkljiv dialog znotraj Cerkve in molk o svojih napakah; nespoštovanje poslanstva laikov in redovnikov; nezvestoba duhovniškim, redovniškim in zakonskim obljubam; pretirano ukvarjanje z gospodarstvom in razdeljenost zaradi zločinov med vojno in po

njej. V Cerkvi ne gojimo maščevalnosti do storilcev teh zločinov, morali pa bi še okrepiti zavest, da so žrtve mučenci za vero in zato naši veliki priprošnjiki.

V globlje spoznanje Kristusa skušamo voditi z razumevanjem in po korakih, tudi ko bi kdo s kar najmanj »truda«^{rad} prišel do zakramentov in od duhovnika ne pričakuje prav nič več kakor zgolj to, da opravi obred ali podpiše potrdilo za botrstvo. Prehod od množičnega krščanstva k občestveni in



JAGODE NAŠE PASTORALE

osebni veri je proces odkrivanja Kristusa in Cerkve, ki ga ne moremo meriti s statistiko; najlepše priznanje je, če tudi danes za nas ljudje lahko rečejo: »Poglejte, kako se ljubijo med seboj.«

Še vedno se sicer največ ukvarjamo s katehezo otrok. Kako je s pripravljenostjo na prejem zakramentov, bi bilo potrebno pre-sojati bolj individualno in ne samo glede na določeno starost ali letnik verouka. Otrok naj prejme zakrament takrat, ko je tudi njegova družina za to dovolj zrela. Končno bo torej nujno prestopiti h katehezi odraslih (o čemer se je veliko govorilo že pred desetletji), ki naj bi potekala vzporedno s katehezo otrok, v malih skupinah (zakonski, biblični, ŽPS) in novih šolah vere. To radikalno pre-novo bo kdo težko sprejel. Tudi duhovniki si je še ne znamo dobro predstavljati, vemo pa, da bo potrebnih še veliko več prostovoljnih katehistin in katehistov.

Pastoralno načrtovanje se mora torej nadaljevati po škofijah in župnijah. Prvi načrtovalec pa je tudi prvi izvajalec načrta. To so škofje, zato je tudi zelo pomembno, da so skozi ta proces škofje med seboj pa tudi duhovniki in vsi verniki skupaj s svojim škofom v stalnem dialogu. K temu naj pripomorejo tudi naše konference in pogovori.

Tomaž Maras, kaplan, Črnomelj

PASTORALNI NAČRT IN KATEHEZA V PRIHODNJE

Novo vino in ... stari mehovi?

Vrhovi Cerkve na Slovenskem intenzivno razmišljajo in načrtujejo odločen in obeta-ven korak v smeri tako potrebne nove evangelizacije naše dežele. Novo vino se torej intenzivno pripravlja in neguje. Kaj pa novi mehovi? Tudi? Da, tudi na mehove mislijo! „Material“ za njih pa se nahaja prav pri nas, v naših glavah, srcih in v naših zakoreninjenih in včasih preživelih navadah.

Predvideni so pogumni koraki približevanja evangelija odraslim in tudi nove oblike oznanjevanja pri katehezi. Pri verouku odkrivamo, da otrokova vera močno sloni na veri staršev. In kje so starši na svoji poti vere? Mnogi prav pri začetnih korakih. Samo po sebi so res možne različne oblike, med njimi zlasti prepotrebne družinske kateheze. Ta podaja roko enim in drugim, otrokom in staršem in se marsikje po svetu že vrsto let izvaja. Pa mi: Bi ji po župnijah ali dekani-jah bili pripravljeni nameniti nekaj prostora poleg ostalih ponudb? „Ojej, kdo pa naj se še s tem ukvarja, saj smo že tako preobremenjeni?!“ bi se morda komu izvil globok in boleč vzdih.

Povedano v strnjeni obliki: Mnogo lepega in koristnega bomo lahko naredili za rast Božjega kraljestva, če bomo hrepeneli po novem, boljšem in se upali odtrgati od ustaljenih že preživelih navad. Te so nas privedle do zdaj nezavidljive točke. Rast vere, ki jo je

kateheza poklicana pospeševati, potrebuje ne le nove metode, temveč tudi „nove mehove“, nove in/ali prenovljene oznanjevalce, katehistinje in katehiste.

Naša Cerkev potrebuje oznanjevalce, polne ognja, ki poznajo Božjo besedo in si jo prizadevajo prenesti v vsakdanje življenje. Prepričana sem, da bi se v vsaki župniji trenutno še našlo vsaj nekaj ljudi, ki bi ob spodbudi in zaupanju s strani župnika z veseljem stopili v proces izobraževanja in poglobljanja na katehetsko-pastoralni šoli. Tako bi z leti lahko postali jedro oz. animatorji malih občestev, v katerih se po mnenju mnogih zarisuje prihodnost naših župnij. Če pa bomo z učinkovito spodbudo čakali še kakšno leto, bo lahko zamujena ena od zadnjih priložnosti ...

Poklicani smo k sodelovanju z Gospodom, ki potrebuje tudi naša usta, da bi kdo zaslišal Njegov glas in se mogel nato sam svobodno odločiti za odgovor. Zato ne izbirajmo mi, temveč sejmo seme povabila z velikim prgiščem že med srednješolce in študente, med odrasle moške in ženske. Novo vino evangeljskega oznanila naj v njih in iz njih izoblikuje nove, trpežne in dobre mehove za tisoče žejnih po naši deželi ...

*s. mag. Brigita Zelič
HMP, Novo mesto - Šmihel*

»VESELA SVA IN PONOSNA«

ODLIČJE SV. JOŽEFA ZAKONCEMA STOPAR

Naša škofija vsako leto za praznik sv. Jožefa, zavetnika naše škofije, podeli izbrani zaslužni osebi ali ustanovi Odličje sv. Jožefa. Letos je ta čast doletela zakonca Lada in Anica Stopar iz Zaplaza, župnija Čatež-Zaplaz. Odličje jima je med večerno mašo v novomeški stolnici podelil škof Andrej Glavan.

V obrazložitvi je bilo rečeno, da se Lado in Anica Stopar odlikujeta po izjemno požrtvovalnem služenju Cerkvi. Lado Stopar je ključar in cerkovnik, Anica Stopar pa neutrudna čistilka in krasilka cerkve, oba skupaj pa sta tudi neutrudna in skrbna varuha božjepotne cerkve na Zaplazu. Romarjem sta vedno na voljo, odpirata in zapirata cerkev, razlagata zgodovino romarske poti in življenje bl. Alojzija Grozdeta. Ves čas tudi pazita, da ne bi kakšen nepridiprav v cerkvi naredil škode. Anica Stopar skrbi tudi za prodajo spominkov in nabožnih predmetov. Lado Stopar pa je zelo dejaven tudi v lokalnih kulturnih društvih.

Poleg dela in skrbi za božjepotno cerkev se zakonca Stopar odlikujeta tudi po veliki ljubezni do duhovnikov. Velikodušno jih sprejemata in gostita v svoji hiši. Nju-

ne gostoljubnosti so deležni tudi številni romarji.

Zaplaz je v zelo kratkem času postal ena najbolj obiskanih in občudovanih slovenskih božjih poti. V letu 2011 je bilo na Zaplazu preko 33.000 romarjev. Za njihovo dobro počutje in zadovoljstvo sta zaslužna tudi zakonca Anica in Lado Stopar.

Slovesne podelitve odličja sv. Jožefa v novomeški stolnici se je poleg zakoncev Stopar in njune družine udeležila tudi večja skupina čateških faranov na čelu z župnikom in rektorjem zaplaške cerkve Markom Japljem. Vsi so se veselili priznanja, ki sta ga dobila zakonca Stopar. Dogodek je odmeval tudi v javnosti, saj so o njem poleg krajevnih poročali tudi nacionalni cerkveni in drugi mediji.



Foto Jože Potrpin

Odlikovanca sta tudi po prejemu priznanja ostala skromna in pozorna. »Seveda sva vesela in ponosna, a veva, da je še veliko drugih ljudi, ki bi prav tako ali še bolj zaslužili takšno priznanje!«

prelat Janez Gril, škofijski ekonom



SREČANJE ČLANOV ŽPS IN DRUGIH SODELAVCEV NA ZAPLAZU

Foto Bogomir Štefanič

V lepem nedeljskem popoldnevu 6. maja 2012 smo se imenovani župnijski sodelavci novomeške škofije ob 15.00 uri skupaj s svojimi duhovniki in škofom msgr. Andrejem Glavanom v lepem številu zbrali na Zaplazu.

V tem prelepem romarskem svetišču naše nebeške Matere Marije in ob grobu mučenca blaženega Alojzija Grozdeteta smo se srečali z namenom, da bi vdano potrdili svojo pripadnost Kristusovi cerkvi, se izročili v varstvo Mariji in v priprošnje blaženemu Alojziju Grozdetu za nove duhovne poklice, prosili za milosti poglobitve naše vere, zvestobe večnemu Troedinemu Bogu in Materi Mariji in utrditve naše pripravljenost za še bolj dejavno in nesebično izvrševanje poslanstev, ki so nam zaupana.

Naše srečanje je s pristrčnim pozdravom pričel organizator srečanja in voditelj odbora za ŽPS msgr. France Dular, ki nas je z izbranimi besedami povabil k aktivnemu sodelovanju ob uporabi lepo pripravljene- ga pripomočka – brošure, vodnika skozi uro slavljenja, česčenja, zahvaljevanja in prošenj.

Ta ura združene molitve je potekala v prečudovitem vzdušju ob ubranem ljudskem petju, kar je rodilo na obrazih sodelujočih opazno prisotnost posebnega vzdušja, globo-

JAGODE NAŠE PASTORALE

ke duhovne zbranosti in posebnih občutkov – doživetij, ki nam jih je lahko podarjala le prisotnost Svetega Duha in s tem potrjevala Kristusove besede, »kjer sta v Mojem imenu zbrana dva ali več, sem Jaz med njimi«.

S pričujočo razlago svetopisemske tematike je k poglobitvi naših vedenj in spoznanj bogato pripomogel tudi nagovor g. Toneta Gnidovca, župnika v Kočevju, naša moč zbranosti in vdanega sodelovanja v tej milostni uri je nenehno rasla, k čemur je dodalo prispevek tudi ubrano prepevanje Litanij Matere Božje, ki jih je prepeval moški pevski zbor župnije Št. Peter - Otočec.

Po blagoslovu z Najsvetejšim se je naše srečanje s pričetkom svete maše, ki jo je ob

sodelovanju več duhovnikov vodil naš gospod škof msgr. Andrej Glavan, prevesilo v drugo polovico.

K poglobljanju občutenja veličine dogajanja na daritvenem oltarju v srcih vseh nas sodelujočih je svoj prispevek skozi vso mašo dajalo tudi ubrano prepevanje mašnih spevov, ki jih je izvajal mešani pevski zbor župnije Št. Peter - Otočec, nagovor gospoda škofa msgr. Andreja Glavana pa je v naša srca vtisnil še poseben pečat in spoznanje o potrebnosti poglobitve naše predanosti sodelovanju na področjih, ki so nam po božji previdnosti zaupana.

Po zaključku slovesne svete maše smo bili povabljeni še k skromnemu prigrizku in druženju, na kar smo se polni vedrine, notranjega miru in obogateni z novimi spoznanji vrnili na svoje domove.

*Jože Kastelic,
tajnik ŽPS v župniji Št. Peter - Otočec*



Zgodovinski dogodek na Zaplazu

SREČANJE IN POSVETITEV KATOLIŠKIH VRTCEV MARIJI

V soboto, 19. maja 2012, je bilo na Zaplazu zelo živahno. Čudoviti grič z belo cerkvijo, ki kakor snežna golobica kraljuje nad pokrajino, je prekrila množica otrok in njihovih staršev iz cele Slovenije. Katoliški vrtci vsako drugo leto organiziramo romanje družin. Tokrat so se zbrali pri naši Mariji Pomočnici in bl. Lojzetu Grozdetu. Vseh skupaj, otrok, staršev in vzgojiteljev, je bilo približno 600. Pridružili pa so se jim še prvoobhajanci in njihovi starši iz župnije Stopiče in mnogi posamezniki.

V dogodek smo vpletli pomembno zgodovinsko dejanje vere: posvetitev slovenskih katoliških vrtcev, devetnajst jih je, Marijinemu Brezmadežnemu Srcu. V vrtcih smo se na srečanje in na posvetitev Mariji pripravljali že od septembra, tako organizacijsko kot duhovno. Ustanovitelji in zaposleni v vrtcih smo na rednih sestankih poglobljali zgodovino in pomen posvetitve Marijinemu Brezmadežnemu Srcu. Opravili smo tudi pobožnost petih prvih sobot, kakor jo priporoča Marija v Fatimi. Otroci so se učili pesmi za sveto mašo, pri vsakdanjih šmarnicah v mesecu maju pa so Mariji izkazovali svojo otroško ljubezen in spoznavali življenje bl. Lojzeta Grozdeta. Starši so prejeli zgibanko, iz katere so spoznali našega mučenca. In vsi smo že kar nekaj časa prosili za lepo vreme.

Marija je očitno pokazala, kako so ji pri srcu malčki in njihove družine. Vreme smo imeli čudovito, z jasnega neba brez oblčka se je sme-

jalo milo sonce in nas prijetno grela. Rahel sveži vetrič je pihljal po razgretih čelih razigranih otrok, da jim ni bilo prevroče. Veliko plemenitih ljudi je priskočilo na pomoč, da so vse stvari lepo potekale: urejanje prometa, ozvočenje, postrežba, dekoracija v cerkvi, igranje in petje, priprava prizorišča, odra in klopi ... in še tisoč drobnih stvari. In najlepše pri vsem dogajanju: veliko ljudi je stopilo v spovednico in odprlo svoje srce Božjemu usmiljenju.

Program je bil zelo preprost in duhovno bogat obenem. Od vznožja griča smo peš romali k Mariji. Tam se je vsak vrtec predstavil s kratko pesmico. Sledila je slovesna sveta maša v cerkvi. Maševal in pridigal je predsednik društva katoliških vrtcev in dekan z Vrhnike g. Blaž Gregorc.

Na začetku svete maše je g. Blaž prebral pismo krajavnega škofa monsinjorja Andreja Glavana, ki se zaradi birme romanja ni mogel udeležiti, bil pa je dogodka zelo vesel in je nanj klical Božjega blagoslova.

Evangelij o angelovem oznanjenju Mariji so zaigrali otroci iz Marijinega vrtca iz Cerkelj na Gorenjskem. V pridigi nas je g. Blaž povabil, naj posnemamo Marijin DA in njeno ljubezen do Jezusa kakor blaženi Lojze. Po bogati besedi smo se posvetili Marijinemu Brezmadežnemu Srcu. Vsak vrtec je pred oltar prinesel veliko srce s podpisi vseh družin, za spomin na posvetitev pa je dobil glinasto srce z datumom posvetitve.



Ta srca bomo obesili v vrtcih na vidno mesto, da nas bodo vedno spominjala, komu pripadamo. Slovesnost je trajala od 10.30 do 12.00, pa se nihče ni pritoževal, da je predolgo. Domači g. župnik Marko Japelj je na koncu izjavil, da »tako živahne maše na Zaplazu še niso imeli«. Otroci so dali dogajanju pečat sproščenosti in življenja. Po kosilu iz popotne torbe nam je popoldne popestril skupni program pred cerkvijo. Za zaključek smo se zbrali pred oltarjem bl. Lojzeta Grozdeta. Otroci so ga počastili z litanijami, ki so jih sestavili sami. Prejeli smo blagoslov z Najsvetejšim Zakramentom in z njim zaznamovani polni miru in veselja zapustili milostni kraj.

Naša srca so polna hvaležnosti za čudoviti dan, ki smo ga doživeli na Zaplazu. Vsi smo občutili, da je Marija z nami in da nas sprejema v svoje srce. Podarila nam je najlepši pomladni,

sončni in z vetričem osvežujoči dan. Vsak od nas, duhovnikov, vzgojiteljev, otrok in staršev je izžareval toliko veselja in duhovnega bogastva, da ga je nemogoče opisati. Družine smo osrečili: Hvala Bogu in Mariji! Pa še ni konec! To je začetek novega dogajanja v katoliških vrtcih, ker smo v Marijinem srcu, v Marijinem objemu. Naj se to ne pozabi ...

Tako pomembnega duhovnega dogodka ne bi mogli doživeti brez močnega zaledja. Ves čas od septembra so za vse nas molile sestre klarise in karmeličanke. Zadnjih 14 dni pa so molitev še bolj okrepile in podprle s postom. Tudi zanje se Bogu iskreno zahvaljujemo in se priporočamo še v bodoče, da bomo zmogli zvesto živeti svojo posvetitev Mariji.

*s. Jožica Merlak, vzgojiteljica v
Petrovem vrtcu na Otočcu*

ZAKON O PROSTOVOLJSTVU – OVIRA ALI PRILOŽNOST?

OBČNI ZBOR ŠKOFIJSKE KARITAS

Škofijska Karitas Novo mesto je svoj občni zbor obhajala 10. marca 2012. Tovrstna dogodki pa niso namenjeni zgolj retrospektivi, torej pregledovanju dela, opravljenega v določenem obdobju, temveč tudi druženju in seveda izobraževanju. Rdeča nit letošnjega predavanja je bilo razmišljanje o prostovoljnem delu sodelavcev Karitas v luči novega zakona o prostovoljstvu, sprejetega februarja lani. Predavateljica mag. Helena Zevnik Rozman, sicer sodelavka Slovenske Karitas, je svojo predstavitev začela s pojasnilom, da prostovoljce Karitas raje naslavlja kot »sodelavce Karitas«, saj je po njenem mnenju ta pojem bolj ustrezen in pove veliko več o plemenitosti in poslanstvu ljudi, ki sodelujejo znotraj Karitas in s tem vršijo veliko in pomembno delo. Všeč mi je bilo, ko je na tako lep način vse navzoče pozdravila in hkrati izkazala spoštovanje do vseh, ki tako ali drugače del svojega prostega časa namenjajo v dobro tistih, ki čutijo, da svo-

je stiske ne zmorejo rešiti sami. Kakšne in kako raznolike in številne so te stiske, se v statističnih podatkih ne da zaobjeti; vsaka stiska je namreč najprej osebna in kot takšna je pogosto potrebna tudi individualne obravnave. Sodelavci na ŽK pri tem pomagajo na različne načine: te ljudi najprej sprejmejo, mnogokrat celo obiščejo na domu, jim prisluhnejo, se z njimi pogovorijo in v skladu z zmožnostmi ponudijo eno ali več možnih poti reševanja problema. Res da nimamo na razpolago »arzenala«, ki bi stisko izničil oziroma odpravil, je pa pomemben korak na poti že to, da stisko diagnosticiramo - torej skušamo v najširšem možnem spektru zajeti okoliščine, ki botrujejo stiski - in ne prejudiciramo oziroma ne popustimo skušnjavi predsodkov ali posploševanja. Prepričan sem, da kot kristjani z razumevanjem tega nimamo težav. Včasih pa je težko razumeti, ko vedno novi zakoni in z njimi povezane obveznosti do države največkrat pomenijo



Foto Marjan Dvornik

tudi nove papirnate vojne z novimi evidencami in poročili. Dilemo sodelavcev Karitas je bilo moč predvideti takoj, ko so se naznanili obrisi novega zakona o prostovoljstvu. Prostovoljstvo v Karitas je tako, kot je povedala mag. Zevnik Rozmanova, nekaj posebnega, plemenitega in ni »kar nekaj«. Vemo, da se stiske vsakodnevno povečujejo ter da dela tako zagotovo ne bo zmanjkalo. Ob vseh obveznostih in pogojih, ki jih predvideva novi zakon o prostovoljstvu, pa se je na občnem zboru med prostovoljci postavilo vprašanje, ali država res ne zaupa niti tistim, ki so še pripravljeni postoriti nekaj zastonj in v dobro drugega. Kot je pojasnila predavateljica, je eden izmed namenov zakona tudi priprava strategije podpore prostovoljstva. Tudi zahteva po evidencah in poročilih je zgolj odraz nekega uradniškega pristopa, ki je v današnjem globaliziranem svetu tako

rekoč že nujno zlo, vendar pa je še zlasti za prostovoljske organizacije še vedno težko razumljiv. Še posebno to velja za verske skupnosti, za katere novi zakon ne ponuja najboljših rešitev. In kot se upravičeno pojavi pomislek, da poskusom izključevanja iz tega pomembnega dela slovenske družbe botrujejo predsodki do vere in Cerkve, pa pri našem delu nikakor ne smemo omagati. Ali so vse rešitve primerno urejene, bo pokazal čas. V zaključku svojega razmišljanja je osrednja gostja poudarila, da nas te ovire lahko še dodatno spodbudijo, da bomo z vso zavzetostjo (ki je ni malo) vedno znova dokazali, da tisto, kar delamo, delamo dobro in strokovno.

*Gregor Vidic, generalni tajnik
Škofijske Karitas*

»Tudi dobrodelnost je del nas«

KRKIN TEDEN HUMANOSTI IN PROSTOVOLJSTVA

V lanskem decembru smo na pobudo novomeške Krke z odgovornimi izdelali načrt za sodelovanje zaposlenih pri prostovoljskih akcijah. Presenetilo jih je dejstvo, da je kar nekaj zavzetih prostovoljcev na naših župnijskih Karitas hkrati tudi (nekdaj) zaposlenih v njihovem podjetju. Za njihovo plemenito delo, ki ga opravljajo v svojem prostem času, po večini niso vedeli. Takoj je bilo zaznati, da je pozitivno presenečenje še

utrdilo namero vodstva, da začne sistematično spodbujati prostovoljstvo med svojimi zaposlenimi. Tako so v tednu med 16. ter 21. aprilom 2012 organizirali *Krkin teden humanosti in prostovoljstva*. Povezali so se z mnogimi prostovoljskimi organizacijami in ustanovami s človekoljubnim poslanstvom, med slednjimi tudi našo Škofijsko Karitas. Izbrali so slogan Tudi dobrodelnost je del nas in takoj je bilo jasno, da bo sodelovanje



Foto Marjan Dvornik

zopet prijetna izkušnja. Čas in skrbno načrtovanje sta omogočila, da so aktivnosti potekale gladko in brezhibno. Skozi ves teden so v kleti Krkine upravne stavbe zbirali šolske potrebščine ter zgledno pripravljena rabljena oblačila, obutev, igrače pa tudi pohištvo; v ponedeljek pa so krkaši pomagali pri pripravi Karitasovih paketov za družine in posameznike v stiski. Nekaj več kot dvajsetim prostovoljcem je bila tovrstna izkušnja nekaj povsem novega: od same vsebine paketa pa tja do priprave in razdelitve. Svojega navdušenja res niso skrivali in delo se jim je zdelo dinamično in zanimivo. V dobri uri in pol so spakirali 410 paketov (5.500 kg), potem pa še pospravili vso embalažo in pripravili za recikliranje. Ker je vse potekalo gladko, je skladišče v Drgančevju prevevalo sproščeno, veselo in energično vzdušje. Krkaši so izrazili željo po več podobnih dogodkih. Naslednja akcija bo tako stekla v juniju, saj smo pakete že razdelili med pomoči potrebne družine in posameznike.

Sicer je bilo v letu 2011 poleg hrane iz intervencijskih zalog EU razdeljenih še 3.177 rednih mesečnih paketov, sestavljenih iz dodatnih 16 prehranskih in higienskih iz-

delkov. Glavnino paketov sami spakirajo ter razdelijo marljive prostovoljke in prostovoljci župnijskih Karitas, za kar jim gre iskrena zahvala. Kljub temu, da naraščajoče število potreb prerašča okvire finančnih zmožnosti, smo vsi skupaj prepričani, da z neprecenljivim prispevkom prostovoljskega dela in solidarnostjo ljudi najbolj šibkih ne bomo prepustili na milost in nemilost usode.

***Gregor Vidic, generalni tajnik
Škofijske Karitas***

ŠKOFIJSKO ROMANJE NA BAVARSKO

V DOMOVINI PAPEŽA BENEDIKTA XVI.

V tednu po veliki noči, od 11. do 13. aprila 2012, smo se podali na tretje škofijsko romanje, tokrat na Bavarsko, rojstno deželo Josefa Ratzingerja, papeža Benedikta XVI. 55 udeležencev nas je šlo na pot, med njimi tudi osem duhovnikov in vseh šest bogslovcev. Prijetna družčina in takšno je bilo tudi romanje!

Na pot smo se podali zgodaj zjutraj in se mimo Ljubljane, Brezij in Jesenic, Beljaka, Špittala ob Dravi in Salzburga pripeljali do avstrijsko-nemške meje. Najprej smo se

ustavili v kraju Oberndorf, kjer sta učitelj in kaplan spisala in komponirala božično pesem Sveta noč, ki je v kratkem času, bi rekli danes, postala svetovna uspešnica. In še vedno je, tudi na Slovenskem smo jo vzeli za svojo!

Nadaljevali smo pot na Bavarsko in se za kratek čas ustavili v srednjeveškem mestu Tittmoning, kjer je svoje otroštvo preživel mladi Jožek Ratzinger, kamor so se kmalu po njegovem rojstvu preselili starši. Domačini z veseljem pokažejo vrtec, kjer so varovali mladega fantiča. Na poti proti rojstnemu kraju Markl smo si ogledali najdaljši grad v Evropi Burghausen, ki se razteza na grebenu nad istoimenskim mestom več kot kilometer daleč.

V cerkvi v Marklu, kjer je bil papež krščen, smo imeli prvo romarsko mašo. V lepo



Foto Andrej Golčnik

ŠKOFIJA NOVO MESTO

urejeni in obnovljeni cerkvi je na vidnem mestu izpostavljen kamnit krstni kamen. Simbolizira začetek božjega življenja, ki smo ga dobili pri krstu. Ko bomo doma, bomo obiskali cerkev, kjer smo bili krščeni in se Bogu zahvalili za dar vere, smo si obljubili drug drugemu.

Drugi dan našega romanja smo se najprej napotili v znamenito bavarsko zgodovinsko mesto Regensburg. Poselili so ga že Kelti, kasneje je bilo pomembno rimsko mesto. Kamniti most čez reko Donavo, lepo ohranjena srednjeveška arhitektura, mogočna gotška stolnica in številne druge cerkve dajejo mestu svojevrstni pečat. V stolnici smo imeli mašo. Slovenske velikonočne pesmi so odmevale med mogočnimi kamnitimi stebri, ki se kakor sklenjene roke dvigajo k molitvi!

Potem, ko smo se pri kamnitem rimskem mostu podprli z znamenitimi regenburškimi klobasicami v eni od več kot 900 let stari gostilni, smo pot nadaljevali proti mestu Passau, ki leži ob sotočju treh rek: Donave, Inna in Ilza. Prav tako se ponša z bogato zgodovino, ki je povezana tudi z našimi kraji. Imenitna stolnica ima največje stolne orgle na svetu (243 registrov in na deset tisoče piščali). Sprehod po mestu ob bregovih rek z mogočnim gradom nad mestom je bilo doživetje, ki je na vse romarje naredilo globok vtis!

Tretji dan našega romanja smo obiskali bavarsko romarsko svetišče Altötting, kjer nas je v več kot 700 let stari kapeli, obkroženi z mogočnimi cerkvami, pozdravila naša ljuba Gospa iz Altöttinga, kot jo kličejo Ba-

varci. V tej kapeli smo imeli tudi romarsko mašo, ki smo jo vsi globoko doživeli.

Ponosni na svoje krščanske korenine, ki segajo tako daleč nazaj v skupno evropsko zgodovino, smo se na poti proti domu ustavili še pri Kimskem jezeru. Z ladjo smo se zapeljali na Gosposki otok in si ogledali cerkvico s spominsko ploščo, ki pove, da sta bila davnega leta 744 krščena prva slovenska kneza Gorazd in Hotimir. Tam in že tedaj se je torej začela hoja našega naroda za Kristusom, ki se je nadaljevala dolga stoletja in se nadaljuje še danes. Po njej hodimo mi, ljudje 21. veka. Romanje na Bavarsko nas je tako spodbudilo in navdušilo, da bo naša hoja odslej še bolj odločna in bolj vesela!

prelat Janez Gril, škofijski ekonom

BLAGOSLOV DOMA TAV

Na praznik sv. Jožefa Delavca, 1. maja 2012, je minilo šest plodnih let delovanja terapevtske skupnosti *'Tav pri Sveti družini'* v Starem trgu ob Kolpi. To kar lepo obletnico smo praznovali že v soboto, 14. aprila 2012. Ob tej priliki je pred slovesno sv. mašo naš gospod škof msgr. Andrej Glavan blagoslovil nastajajoči večnamenski dom Tav. Med mašo pa je prejel g. Žiga Babnik iz primorske blagoslov ob uspešno opravljenem triletnem programu. Za pol ducata let delovanja skupnosti je dvojni dogodek lep dosežek in spodbuda za naprej.

Dom gradimo že četrto leto. Trdno upamo, da ga bomo toliko dogradili, da se

bomo v jeseni vselili v nove prostore (to si želimo predvsem zaradi prihranka na energiji). Skupnost Tav se je že lepo udomačila v župniji. Tako je samo po sebi jasno, da novi dom ni namenjen samo za potrebe skupnosti, ampak vse župnije in širše. Že minulo zimo smo imeli nedeljske sv. maše v novi topli kapeli, ki služi tudi za župnijsko dvorano. Drugo leto bi radi posodobili srednjo etažo župnišča, da bo primerna za občasno prenočišče. Tedaj bomo lahko še koga povabili. Zlasti manjše skupine ali družine, ki bodo lahko preživele vikend ali tudi več skupaj z našimi gojenci, kar bo gotovo izjemno do-



Foto BM. Bezeg Jakše

živetje. Tako počasi nastaja neko posebno duhovno središče ob naši južni meji.

Osrednja dejavnost pa ostaja. To je pomagati odvisnikom in njihovim družinam iz slepe ulice. Ko se je pred desetimi leti porodila ideja za terapevtsko skupnost – komuno v Sloveniji – je bila to novost, saj so naši odvisniki morali v komune na tuje. Sedaj je tudi domače ponudbe kar precej, vendar je naša skupnost nekaj posebnega, ker deluje v okvirju Župnijske Karitas z župnijo tesno z roko v roki. Osnovni moto je vzajemna pomoč pri delu in molitvi.

Naš simbolni izdelek so reciklirane sveče. Na pokopališču se nabere ogromno odpadka nagrobnih sveč, ki jih pozimi predelujemo. Še uporabne ponovno nalijemo, pokvarjene pa plastiko zmeljemo, da zmanjšamo volumen. Iz preostalega parafina pa naredimo običajne sveče za v cerkev in na dom. Tudi naši gojenci so bili tako rekoč zavrženi odpadki sodobne družbe. Po dolgoletnih naporih pa postajajo zopet ljudje, ki s svojimi bridkimi izkušnjami lahko marsikomu posvetijo v temo brezupa.

Jože Pavlakovič, župnik in odgovorni za skupnost Tav

DEKANIJSKE PEVSKE REVIE V NAŠI ŠKOFIJI

V naši škofiji je cerkveno petje zelo raznoliko. Od bogatega zborovskega in ljudskega petja na nekaterih župnijah do popolne odsotnosti glasbe pri bogoslužju. K dvigu kakovosti cerkvenega petja naj bi pripomogle tudi dekanjske revije pevskih zborov.

Praksa priprave teh revij je zelo različna od dekanije do dekanije. Zato sem se odločil, da opišem primer prakse, ki jo izvajam na eni izmed dekanij.

Prvi del

Organizacija dekanjske revije poteka kot izobraževalni cikel zborovodij in organistov v dekaniji skozi tekoče pastoralno leto. Vsako leto v adventnem času dekan povabi na skupno srečanje vse zborovodje in organiste iz svoje dekanije. Srečanja se udeležim kot škofijski predstavnik za cerkveno glasbo. Namen srečanja je pogovor o praksi cerkvenega glasbenika na posamezni župniji, izpostavitve težav pri delu z zborom, seznanitev s tematiko revije tega pastoralnega leta, izbira skupnih pesmi, določitev kraja in časa izvedbe revije ... S potrditvijo kraja in časa revije prejme organist ali zborovodja iz župnije, kjer bo revija, tudi vso organizacijsko funkcijo za izvedbo revije. Srečanje se zaključi s klepetom ob prigrizku.

Drugi del

Organizator revije pripravi v mesecu februarju ali marcu delavnico za vse zborovodje in organiste. Ta delavnica poteka tako, da obiščem vajo zbora v kraju, kjer bo revija. Zboru se pridružijo tudi vsi zborovodje in organisti iz dekanije. Sam izvedem celotno vajo zbora. Na programu so skupne pesmi izbrane za revijo v tem pastoralnem letu. Ta dogodek vedno poživi delo domačega zbora, zborovodje dobijo napotke in ideje za delo doma, natančno pa tudi dorečemo interpretacijo skupnih pesmi za revijo. Izkušnje kažejo, da je ta del izjemnega pomena, saj nekako preseka včasih monotono delovanje zbora. Vnese novih idej in zagona za delo v prihodnje. Strokovna vrednost pa je predvsem v tem, da se stroka decentralizira in se približa ljudem na terenu. Mnogi izmed udeležencev ne bi nikoli obiskali organiziranega izobraževanja v Novem mestu, tovrstnih delavnic pa se z veseljem udeležujejo.

Tretji del

Sklepni del izobraževalnega cikla je izvedba revije same. Vse skupaj poteka zelo gladko in brez stresa, saj se na dogodek pripravljamo celo leto. Organizator revije usklajuje prijavo zborov, izbira pesmi, poskrbi za vezno besedo, pripravi prostorske pogoje ter izdela plakate in programske lističe. Sam poslušam revijo in vsakemu zborovodju napišem strokovno mnenje. Na koncu predstavitve zborov je skupni nastop vseh zborov. Prednost takega ce-

loletnega pristopa organizacije je v tem, da na skupnem nastopu lahko izvedemo tudi težje in manj znane pesmi in s tem skrbimo za širjenje programskih obzorij cerkvenih zborov. Po reviji je razgovor z vsemi zborovodji in organisti. Tam se seznanijo s splošnimi opažanji, ki sem jih zaznal. Prejmejo tudi zapisano strokovno mnenje glede njihovega nastopa, po želji lahko na koncu tudi opravijo individualni razgovor z menoj.

Z izvedbo revije same se sklene enoletni izobraževalni cikel. Izkušnje kažejo, da je taka izvedba izjemno koristna. Poleg sociološkega vidika za pevce v zborih je zelo izrazit tudi čisto strokovno liturgično glasbeni vidik takšne izvedbe, saj se na nevsiljiv način podajajo znanje in izkušnje glasbenikom, ki delujejo na župnijah.

V kolikor se kateremu izmed dekanov ali animatorjev za cerkveno glasbo posameznih dekanij zdi opisana praksa zanimiva, jo lahko povzame. Takoj pa dodam, da se lahko za strokovno vodstvo obrnete name in tudi na kateregakoli kompetentnega glasbenika na cerkveno glasbeni sceni, ki ga nagovorite za takšno obliko sodelovanja.

*prof. Aleš Makovac, ravnatelj
konservatorija FIB*

NOVA SPLETNA STRAN ŠKOFIJE NOVO MESTO

»Med čudovitimi iznajdbami tehnike, ki jih je zlasti v našem času človeški razum z božjo pomočjo povzel iz stvarstva, Cerkev s posebno materinsko skrbjo sprejema in spremlja tiste, ki se obračajo v prvi vrsti na človekovega duha in so odprle nova pota za lahko in hitro sporočanje vsakovrstnih vesti, misli in smernic.« S tem programskim stavkom so koncilski očetje začeli Odlok o sredstvih družbenega obveščanja (*Koncilski odloki – O 1*). Opozorili so na več kot očitno dejstvo, da imajo javna občila veliko moč, saj usmerjajo pozornost in vplivajo na dojemanje ljudi. Medije so opisali kot nevtralna orodja, od ustvarjalca in bralca pa je odvisno, kako jih bo uporabil.

Mediji in predvsem internet danes postajajo redno delovno orodje in pomemben vir informacij. Internet je tako razširjen, da ne gre več za vprašanje o tem, ali bi se ga posluževali, temveč na kakšen način bi to storili. Zato je potrebno pokazati svojo prisotnost na spletu (in preko njega v svetu) ter s primernimi objavami ponuditi uravnotežene informacije o dogodkih, osebah in življenju Cerkve. Vedno pa bi morali misliti na to, da tudi preko navidez nepomembnih člankov v medijih lahko izražamo evangeljskega duha.

Temu je namenjena tudi nova spletna stran škofije Novo mesto, ki naj bi sledila

The screenshot displays the homepage of the 'Škofija Novo mesto' website. At the top is a header with the diocese's coat of arms and name, followed by a navigation bar with links like 'Škofija', 'Pastoralne enote', 'Bogoslužje', etc. The main content area is divided into several sections:

- Dogodki in odmevi**: A section for events and news, featuring a photo of a church interior and a text snippet about a play titled 'Drama o Grozdetu tudi na Zaplazu'.
- Pozdravljeni na novi spletni strani Škofije Novo mesto**: A welcome message mentioning the website's launch on April 7, 2006.
- Popoldanska molitev ob Grozdetovem godu**: A notice about a prayer service on May 26th.
- Praznovanje Grozdetovega godu**: A notice about a congress on May 19th.
- Škofijsko romanje na Bavarsko**: A notice about a pilgrimage to Bavaria.
- Srečanje katoliških vrtcev na Zaplazu**: A notice about a meeting of Catholic gardens.

On the right side, there are several smaller promotional banners, including one for 'VII SVETOVNO SREČANJE DRUŽIN MILANO 2012' and another for 'SEM MISLIL, DA SEM SAM'.

JAGODE NAŠE PASTORALE

hitremu razvoju na tem področju. Glavno vodilo pri oblikovanju je bilo, da bi bila spletna stran ogledalo življenja na področju škofije, privlačna na oko, pregledna in enostavna za uporabo.

Stran ima dva glavna dela. Prvi je vrhnji meni, v katerem so vsebinsko prikazana različna področja škofijskega delovanja. Na prvem mestu sta poglavji »Škofija« in »Pastoralne enote«, ki ponujata osnovne kontaktne podatke in opis škofije, župnij ter drugih pastoralnih enot.

Trije zavihki so rezervirani za »Bogoslužje«, »Oznanjevanje« in »Dobrodelnost«, tri osnovna poslanstva Cerkve. To je prostor za predstavitev dela na posameznih pastoralnih področjih. Glede na to, da je Dolenjska tako bogata s »Svetniki« in svetniškimi kandidati, je poseben zavihkek namenjen tudi njim in predstavitvi njihovega življenja. Zavihkek »Gospodarstvo« je namenjen osnovnim informacijam o Beneficiji, njegovih enotah in o Škofijski gospodarski upravi. V »Foto arhivu« pa si lahko ogledate vse galerije fotografij od leta 2008 do najnovejših.

Drugi del spletne strani so aktualne novice, ki se prikažejo takoj na prvi strani. V tem delu so objavljene »Napovedi«, »Obvestila«, predvsem pa »Dogodki in odmevi« o dogajanju in življenju na področju škofije Novo mesto. Pri vsakem poročilu je navadno dodana tudi fotografija in preko nje povezava do foto galerije o tem dogodku. Posamezne novice so lahko tematsko povezane tudi med seboj, kar je na koncu članka omenjeno kot sorodna povezava.

Po slabem mesecu od objave so že prišli prvi pozitivni odzivi na novo spletno stran. To pomeni, da je stran dobro zasnovana in da je bil začetni trud poplačan. Naslednja naloga je urejanje strani, tako aktualnih novic kot tudi tematskih opisov področij, k čemur pa ste vabljeni vsi duhovniki in drugi sodelavci novomeške škofije, ki recimo dobro poznate določeno področje ali organizirate nek aktualen dogodek. Le s skupnimi močmi bomo lahko uresničili cilj, da bo spletna stran ogledalo pestrega življenja. Konkretno to pomeni, da je za objavo primeren vsak pomembnejši dogodek, ki se zgodi na škofijski ali dekanijski ravni in pa dogodki iz župnij in drugih občestev, ki so pomembni in zgled za širšo škofijsko javnost. K sodelovanju ste povabljeni tudi predstavniki odborov in komisij pri Škofijskem pastoralnem svetu, ki naj bi za svoje področje delovanja napisali nekaj predstavitvenih besed za vsebinski prikaz svojega področja. Za urejanje spletne strani sem trenutno zadolžen škofijski tajnik. Vprašanja in objave zato lahko pošiljate na e-naslov: **tajnik.skofija.nm@rkc.si**.

Naj nova spletna stran škofije Novo mesto služi kot učinkovito orodje obveščanja in razlaganja cerkvenega življenja. Naj se preko nje širi nova evangelizacija.

Janko Pirc, škofijski tajnik

SPLETNA STRAN - STATISTIKA

V preteklih letih sem spremljal dogajanje na spletni strani naše škofije. Pred kratkim so se odgovorni odločili, da jo spremenijo in poizkusijo dati temu načinu komuniciranja z javnostjo nov zagon. Mojo pozornost je pritegnila predvsem stran »galerija«, ker sem tudi sam prispeval fotografije iz posamičnih dogodkov v naših župnijah. Splošna ugotovitev je, da je imela ta stran vsako leto večji obisk, nekateri dogodki pa so pritegnili posebno pozornost. Iz obsežnega večletnega spremljanja sem naredil primerjavo med dogodki iz leta 2011 in predhodnega leta, kakor so se odražali med obiskovalci v letu 2011. V tabeli sem zajel deset najbolj gledanih albumov na koncu vsakega meseca. S tem sem dobil kazalce rasti števila ogledov, v primerjavi med posameznimi meseci pa tudi vrstni red najbolj zaželenih albumov.

Preglednica ogledov:

	DOG 2011	DOG 2010
	LETO 2011	
JANUAR	1025	3999
FEBRUAR	1771	4295
MAREC	2173	4494
APRIL	2439	4730
MAJ	3653	4957
JUNIJ	4220	5190
JULIJ	4753	5544
AVGUST	5022	5730
SEPTEMBER	5421	5955
OKTOBER	5655	6126

NOVEMBER	6024	6365
DECEMBER	6417	6591

Iz te preglednice je mogoče razbrati, da se je število ogledov v letu 2011 povečalo za cca. 60 % (povečanje= $\frac{\text{jan2011}-\text{dog2010}}{\text{dec2011}-\text{dog2011}}$). To je zelo vzpodbuden podatek, ki vzpodbuja k večjem angažiranju pri uporabi spletne strani za seznanjanje javnosti z vsem, kar je pomembno za ljudi. Celotno več, lahko bi rekel, da je opazno, da so aktualni dogodki spremljani z večjo intenzivnostjo. Kasneje pa si jih ogledajo predvsem tisti, ki so na teh straneh prvič oziroma si za posamezne ogleds vzamejo več časa. Predpostavljam tudi, da so uporabniki teh informacij najprej tisti, ki so se dogodka udeležili ali pa so o njem slišali.

Najbolj zaželeni dogodki

Seznam desetih najbolj ogledanih dogodkov v letu 2011 iz leta 2010 je izpostavil »Nikodemove večere«, ko je bila tudi udeležba na samih srečanjih zadovoljiva in oba dogodka, vezana na evharistični kongres. V splošnem pa je mogoče reči, da so uporabniki bolj posegali po informacijah pri dogodkih, v katerih so bili udeleženi v večjem številu.

Zap.	Dogodek 10	Št. obisk. - dec.
1	Nikodemovi večeri	827
2	Obisk žage v Sachsenburgu	805

3	Krizmena maša	712
4	Peš romanje na Zaplaz	664
5	Škofijski evharistični dan	631
6	Romanje častilcev drinskih mučenk	629
7	Dan posvečenega življenja	625
8	Molitveni dan za duhovne poklice	570
9	Relikvarij A G	568
10	Slovenski evharistični kongres	560

Najbolj zaželen dogodek iz tekočega leta (2011) pa je bil nedvomno vezan na Alojzija Grozdeta, saj so med desetimi najbolj zaželenimi kar štirje taki dogodki. Z zanimivostjo dogodkov, ki so povezani z mučencem, pa je opazno povečanje zanimanja za obiskovanje te spletne strani.

Zap.	Dogodek 11	Št. obisk. – dec. 11
1	Sklepna slovesnost na Zaplazu	911
2	Sprejem relikvij na Zaplazu	830
3	Nikodemovi večeri	784
4	Sprejem relikvij v Šentrupertu	610
5	Grozdetova kapela na Zaplazu	597
6	Podelitev službe lektorja	592
7	Peta obletnica škofije	590
8	Molitveni dan za duhovne poklice	528
9	Škofijsko romanje Hrvaška-Italija	490
10	Trikraljevsko koledovanje Šentjernej	485

Tretja primerjava, ki me je zanimala, pa je preglednica najbolj zaželenih albumov iz vsega obdobja življenja te spletne strani.

Dogodek	Št. ogledov
Mašniško posvečenje diakona Saša Kovača 28. jun. 09	1639
Nova maša - Sašo Kovač 10. jul. 09	1526
Katehetsko pastoralna šola 3. nov. 08	1404
Krizmena maša na veliki četrtek 14. apr. 09	1381
Deset let katoliškega vrtca Št. Peter - Otočec 23. november 2009	1280
Rekolekcija 29. avg. 09	1229
Obnova romarske cerkve na Zaplazu 24. november 2008	1218
Diakonsko posvečenje 24. nov. 08	1214
Dan odprtih vrat skupnosti Cenacolo 14. junij 2009	1190
Duhovni center de Notre Dame 3. nov. 08	1185
Dan družin - "Družina živi!" (143) 21. marec 2009	1181

Ta preglednica pa nam pove, da je bil daleč najbolj odmeven dogodek nova maša Saša Kovača. Med najbolj gledane albume pa so se uvrstili samo dogodki iz leta 2008 in 2009. Prepričan pa sem, da bi bilo število ogledov še večje, če bi bila javnost bolj intenzivno nagovorjena, pa tudi če bi informacije

na spletu odražale večjo pestrost dogodkov. To tudi pomeni, da je pred odgovornimi za vsebine na spletnih straneh najprej naloga, da privabijo večje število sodelavcev in da postane spletna stran dejanski odsev življenja v krajevni Cerkvi. To bo tudi povzročilo, da bodo te strani dobile večje število stalnih obiskovalcev, ki bodo iskali zanimivosti, pa tudi uporabne podatke.

Z zadnjo prenovo je bil narejen korak naprej. Ko sem primerjal spletne strani drugih slovenskih škofij, predvsem pa škofij iz drugih držav, sem našel tudi dosti naprednejše rešitve, ki omogočajo neposredno komunikacijo z obiskovalci, javno diskusijo o pomembnih temah, pa tudi večji nabor vsebin. Torej: z doseženim smo lahko kar zadovoljni, dobre prakse pa nas nagovarjajo, da bi ta način komuniciranja postal redna in bolj intenzivna praksa. Tokrat se ne bom posebej ustavljal pri župnijskih spletnih straneh. Zgolj toliko: to orodje je še vedno neuporabljena priložnost za poslanstvo, ki ga imamo v evangeliziranju svojega neposrednega okolja.

Naj se »nova evangelizacija« pozna tudi tako, da prepoznamo nove pristope evangeliziranja in s tem uporabimo tudi orodja, ki so nam na razpolago.

Marjan Dvornik

MOLITEV ZA DUHOVNE POKLICE NA ZAPLAZU

Jezusove besede: »PROSITE GOSPODA ŽETVE, NAJ POŠLJE DELAVCEV NA SVOJO ŽETEV« je bilo s pogledom v prihodnost naročilo in opozorilo. Ta čas prihaja in je že tu, ko mnoge župnije po Evropi, Sloveniji in tudi v naši škofiji že čutijo, kaj pomeni župnija brez duhovnika, ko so marsikje zaradi tega brez nedeljske maše. Pred dobrim mesecem je eden izmed članov ŽPS na srečanju z birmovalcem dejal približno takole: »Duhovnikov je vedno manj. Kaj bo čez 20 in več let? Mnoge župnije ne bodo več imele svojega duhovnika. Ne morem si podstavljati, da v naši župniji ob nedeljah ne bi bilo NEDELJSKE MAŠE!«

Žal, letošnja bera novomašnikov – v Sloveniji bo posvečenih samo 7 duhovnikov: 2 škofijska: eden iz celjske in drugi iz ljubljanske nadškofije ter 5 redovnikov, pred nas močno izpostavlja skrb tega člana ŽPS. Kaj bo v prihodnje?! To je verjetno najnižja številka posvečenih novomašnikov po II. svetovni vojni. Dejstva in številke so neizprosne. Če bo šlo tako naprej, bo tudi pri nas kmalu vsako leto kakšna župnija ostala brez duhovnika. To nas mora zdramiti, pretresti, še posebno župnije, kjer že dolgo ni bilo nove maše, da nekaj naredimo. Vsi! Od duhovnikov do laikov (mater in očetov!). Ne smemo samo nemo čakati in opazovati. Predrami se, ki spiš, bi lahko tudi mi zapisali, kot so ob letošnjem radijskem misijonu.

Na seji dekanov smo že večkrat razmišljali o molitvenih srečanjih za duhovne poklice na škofijski božji poti na Zaplazu. Zato smo v četrtek, 10. maja 2012, na izredni seji dekanov kljub nekaterim pomislekom sprejeli sklep, da se bodo z mesecem junijem 2012 na PRVE SOBOTE v mesecu začela molitvena srečanja na Zaplazu za nove duhovne poklice pod okriljem dekanij po naslednjem razporedu:

2. junija poskrbi za izvedbo srečanja dekanija Leskovec,

7. julija dekanija Žužemberk,

4. avgusta dekanija Črnomelj,

8. septembra – škofijski molitveni dan organizira Komisija za duhovne poklice,

6. oktobra dekanija Novo mesto.

MOLITVENO SREČANJE obsega sv. mašo s pridigo, procesijo z lučkami s kipom Zaplaške Marije ob petih litanijah Matere Božje, molitev za nove duhovne poklice in blagoslovom z Najsvetejšim. Pred mašo naj se, če je možno, moli rožni venec. S temi molitvenimi shodi bomo letos začeli poizkusno in upamo, da se bodo »prijeli«.

Molitvena srečanja naj se oznanijo in priporočijo v vseh župnijah, saj pričakujemo udeležbo iz vse škofije in tudi od drugod.

*prelat Božidar Metelko,
generalni vikar*

DIES SANCTIFICATIONIS

V majski številki Sporočil ste lahko prebrali, da je letos za ljubljansko metropolijo »dies«- obletnica posvečenja 13. junija v ljubljanski stolnici za vse duhovnike metropolije (glej: SSŠ 5/12, str. 98). Nekateri duhovniki iz leskovške, novomeške ter 2 iz trebanjske dekanije se bomo peljali v Ljubljano z avtobusom, ki bo predvidoma odpeljal iz Podbočja ob 7.30, se ustavil v Novem mestu (pri občini) ob 8.00 in pobral še zadnje potnike v Trebnjem ob 8.20. Ostali duhovniki bodo za prevoz poskrbeli v lastni režiji. Prav je, da se ta dan vsi duhovniki naše škofije zahvalimo Bogu za dar posvečenja in prosimo za potrebne milosti tudi za naprej.

*prelat Božidar Metelko,
generalni vikar*



DUHOVNE VAJE ZA GOSPODINJE

Na željo lanskoletnih udeleženk duhovnih vaj (DV) bodo le-te tudi letos. Nekatere gospodinje so izrazile željo, da bi za spremembo rade imele DV v Leničevem domu v Krakovskem gozdu, zato smo se odločili, da jim to željo izpolnimo in bodo letos DV v Leničevem domu, Sajevice 13 od ponedeljka, 11. junija 2012, ob 18.00 (zbiranje od 17. do 18. ure), nato ob 19.00 večerja, do srede, 13. junija 2012 (sklep ob 16. uri, ker bodo duhovniki prišli iz dies-a iz Ljubljane in jih po tej uri lahko odpeljejo domov).

Duhovne vaje bo vodil gospod Anton Pust, lazarist.

Gospodinje naj se na DV prijavijo na naslov: g. Elizabeta Kos, Šentpeter 4, 8222 Otočec ob Krki (tel. 041/860-036).

Župnike, ki imate gospodinje, prosimo, da svoji gospodinjini priporočite udeležbo in jo pripeljete v Leničev dom.

Prosimo, da nam spremembe podatkov o gospodinjah sporočite na Pastoralno službo.

*prelat Božidar Metelko,
voditelj PS*

REKOLEKCIJA IN DRUŽABNO SREČANJE

Čeprav se bodo komaj začele poletne počitnice, je morda prav, da delamo plan že za naprej. V svoj koledar skušajte zabeležiti tudi naše vsakoletno rekolekcijo, ki je združena z družabnim srečanjem ob koncu počitnic. Naše srečanje bo tudi letos zadnjo sredo v avgustu - v sredo, 29. Avgusta 2012, ob 10. uri v farni cerkvi na Raki, kjer bo rekolekcija: škofov nagovor in molitev pred Najsvetejšim. Po končani rekolekciji in ogledu cerkve se bomo odpeljali v Leničev dom (Krakovski gozd), kjer bo kosilo in se bo nadaljevalo družabno srečanje. Možnost pogovora, sprehoda, nogometa, morda tudi kopanja ... Skušajte svoj dopust in druga opravila načrtovati tako, da boste tisti dan prosti.

*prelat Božidar Metelko,
generalni vikar*

PASTORALNO LETO IN PASTORALNI TEČAJ

Že večkrat je bilo poudarjeno, da bo pastoralno leto 2012/13 namenjeno pripravi pastoralnega načrta v škofiji, dekanijah in v župnijah. Čeprav, kakor vemo, je sv. oče Benedikt XVI. za naslednje pastoralno leto za vesoljno Cerkev napovedal »LETO VERE«.

Datum pastoralnega tečaja za našo škofijo je letos določen za četrtek, 6. septembra 2012, ob 9. uri. Dokončen naslov pastoralnega tečaja, kakor poudarja tajnik ŠPS, dr. Silvester Fabijan, še ni določen, vendar predlog teme je bil dan: PASTORALNO SPREOBRNENJE. Predavatelji: nadškofa dr. Stres ali dr. Turnšek (razdelila si bosta škofije). Tema: VERUJEM, POMAGAJ MOJI NEVERI. Naslov referata mag. p. Branka Cestnika se glasi: PASTORALNO SPREOBRNENJE, POT NOVE EVANGELIZACIJE. Več in bolj natančno o tečaju bo objavljeno v naslednjih mesecih v Sporočilih.

Na pastoralni tečaj so poleg duhovnikov, redovnikov in redovnic povabljene tudi katehistinje in katehisti, pa tudi laiki, ki želijo poglobiti svoje versko znanje.

***prelat Božidar Metelko,
voditelj PS***

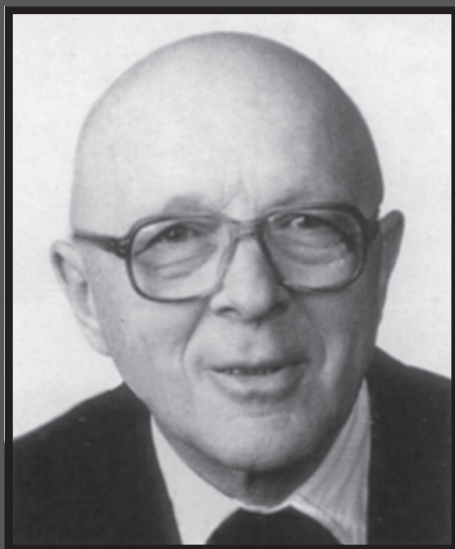
SEJE GOSPODARSKE KOMISIJE

Kakor prejšnja leta tudi letos v mesecu juliju in avgustu (med počitnicami) ne bo sej Gospodarske komisije (GK), zato prosimo, da svoje vloge pošljete še v mesecu juniju, da jih bomo lahko obravnavali in vam pravočasno poslali dovoljenja oziroma navodila za razne dejavnosti na gospodarskem področju.

***prelat Božidar Metelko,
voditelj GK***

ODŠEL JE

ANTON VUKŠINIČ



Pokojni duhovnik Anton Vukšinič se je rodil 6. novembra 1913 v Božakovem, župnija Metlika. Oče je zgodaj umrl, zato se je mama ponovno poročila. Rodilo se je še osem otrok.

Vstopil je v bogoslovje in 17. decembra 1938 po rokah škofa Gregorija Rožmana prejel mašniško posvečenje. Kot kaplan je bil poslan v župnijo Ljubljana – Polje, kjer je opravljal duhovniško poslanstvo do leta 1945. Po koncu vojne je nekaj let delil življenje številnih beguncev v begunskih taboriščih na avstrijskem Koroškem, leta 1949 pa odšel v Kanado. Do leta 1956 je bil duhovni pomočnik na župniji sv. Tomaža Akvinskega v Torontu, nato pa je devet let deloval na

župniji sv. Terezije iz Lisieuxa v kraju Port Colborne. Leta 1965 je postal upravitelj župnije sv. Martina v kraju Smithville, leta 1967 župnik v župniji sv. Jožefa v Snyderju, nazadnje pa za dvajset let župnik župnije sv. Andreja v Wellandu. Od tu se je kot upokojeni duhovnik umaknil v Dom Lipa v Torontu, kjer je na nedeljo, 18. marca 2012, tudi umrl, star 99 let.

Župljani so ga cenili kot globoko vernega, ponižnega in pozornega duhovnika. Znal je prisluhniti sočloveku in mu priti naproti. Njegov naslednik na župniji sv. Andreja je rekel o njem, da je znal biti ljudem blizu v trpljenju ter jim v stiskah in bojih približati Boga, ker ga je sam mnogo izkusil po dveh tednih in komunističnem režimu. Vsak teden je obiskoval bolnike na domovih ter v bolnišnici. Njegova vrata so bila vedno odprta. Skozi vsa leta delovanja na področju Niagare je ostal povezan tudi s slovenskimi izseljenci in jim bil na razpolago kot duhovnik.

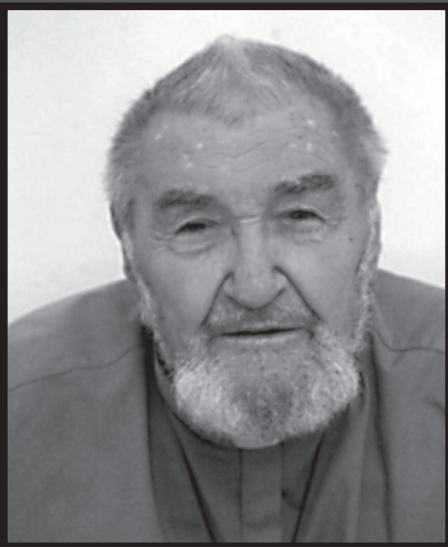
Duhovnik Anton Vukšinič je skoraj vsa leta duhovniškega služenja deloval v Kanadi. Pogrebno sveto mašo 21. marca 2012 je vodil škof Gerard Paul Burgie iz škofije St.

Catharines, v kateri je g. Vukšinič najdlje deloval. Navzoč je bili tudi upokojeni škof John O'Mara iz St. Catharines. Somaševali so: Paul Vellakunnathu, župnik župnije svetega Andreja v Wellandu, Vladimir Živčič, duhovnik za Hrvate, in nekaj slovenskih duhovnikov: Janez Pavel Nosan, Valentin Batič in Toni Burja.

Vse svoje življenje je velikodušno daroval Bogu in zveličanju ljudi, čeprav daleč od svoje domovine. Naj mu bo Gospod za vse njegovo duhovniško delo bogat plačnik.

ODŠEL JE

FRANC ŠPELIČ



Pokojni duhovnik Franc Špelič se je rodil 24. septembra 1927 v revni družini v Šmavru, župnija Dobrnič. Kmalu po osnovni šoli je odšel od doma in se preživljal kot pastir in hlapec, kjer mu ni bilo prizaneseno s krivicami. Še mlad je izgubil očeta. Kmalu po začetku vojne sta z bratom odšla v partizane. To so bila zanj leta grenkih in težkih preizkušenj. Mnoge težke in žalostne trenutke je popisal v knjigi *Vrnil se bom k Očetu*. Po vojni je bil nekaj let miličnik, nato ga je povojna oblast poslala na učiteljsišče. Kot učitelj se je selil iz kraja v kraj, dokler se ni ustalil v Begunjah na Gorenjskem, kjer si je ustvaril družino. Ko je žena zbolela za sklerozo multipleks,

je zanj vse do smrti lepo skrbel. Njegova življenjska pot je bila raznolika, od izgubljanja v temi preko iskanja smisla življenja do spreobrnjenja, v katerega na začetku mnogi niso zaupali. Podpiral ga je sorodnik msgr. Viktor Zakrajšek, župnik in dekan v Trziču, ki je bil njegov birmanski boter. Od tedaj naprej je živel v znamenju odkritja Očetove usmiljene ljubezni, ki se je razodela v smrti in vstajenju Jezusa Kristusa in v materinski ljubezni matere Marije.

Njegovo hrepenenje po duhovniškem poklicu se je začelo uresničevati, ko je dobil dovoljenje za študij teologije. Po ženini smrti je smel upati na posvečenje. V mašnika ga je posvetil nadškof dr. Alojzij Šuštar na praznik Marijinega darovanja 21. novembra 1993. Kot duhovnik je deloval v Bohinjski Bistrici, Koroški Beli, v Zalogu pri Cerkljah in v Ljubljani, dokler se ni spomladi 2002 stalno naselil v Boštu v župniji Bizeljsko, kjer je sprva pomagal v župniji, pozneje pa maševal v svoji hišni kapeli. V času pred posvečenjem je pogosto romal v Međugorje, v času vojne v Bosni pa veliko prispeval, da se je razširilo romanje h Kraljici miru na Kurešček. Na Boštu je sprejemal številne iskalce Boga in prijatelje, spovedoval in vodil duhovne pogovore. Vedno je bil vesel obiskov sobratov duhovnikov. Močna sladkorna bolezen in nazadnje precejšnja slepota sta mu jemali moči, dokler ga ni v brežiški bolnišnici v zgodnjem jutru 10. aprila 2012 Vstali Gospod poklical k sebi. Na veliko soboto je še prejel sv. popotnico in zadnjikrat sv. bolniško maziljenje.

12. aprila 2012 ga je ob navzočnosti 25 duhovnikov in redovnikov ter številnih vernikov pokopal novomeški škof, msgr. Andrej Glavan.

V življenju o. Franca Špeliča je bilo mnogo trenutkov Božjega posega, ki so močno zaznamovali njegovo življenjsko smer. Naj počiva v miru in si spočije v Očetovem objemu!

NAPOVEDNIK

- 13. 6. Obletnica duhovniškega posvečenja – dies v Ljubljani
- 10. 6. Praznovanje 6. obletnice škofije ob 8. uri v stolni cerkvi sv. Nikolaja
- 24. 6. Somaševanje duhovnikov jubilantov ob 16 h na Zaplazu
- 7. 7. Molitveno srečanje za duhovne poklice in procesija z lučkami ob 20 h na Zaplazu
- 4. 8. Molitveno srečanje za duhovne poklice in procesija z lučkami ob 20 h na Zaplazu
- 14. 8. Maša in procesija na Zaplazu na predvečer praznika
- 15. 8. Obnovitev izročitve Mariji na Zaplazu ob 10 h
- 25. 8. Romanje bolnikov in invalidov novomeške škofije na Zaplazu
- 29. 8. Rekolekcija in družabno srečanje duhovnikov na Raki in v Leničevem domu ob 10 h
- 8. 9. Molitveno srečanje za duhovne poklice in procesija z lučkami ob 20 h na Zaplazu
- 6. 9. Pastoralni tečaj v Baragovem zavodu ob 9 h
- 8. 9. Molitveni dan za duhovne poklice na Zaplazu ob 10 h
- 15. 9. Srečanje MLADIH v Stični
- 16. 9. Nedelja svetniških kandidatov
- 6. 10. Molitveno srečanje za duhovne poklice in procesija z lučkami ob 20 h na Zaplazu
- 10. 10. Seja Duhovniškega sveta v Baragovem zavodu ob 9.30

DEJAVNOSTI G. ŠKOFA ANDREJA GLAVANA

Januar

1. 1. je vodil slovesnost ob 12. obletnici razglasitve Brezij za narodno svetišče.
16. 1. se je udeležil redne seje Slovenske škofovske konference.
18. 1. je vodil sejo Medškofijskega odbora za družino (MOD) v pripravi na VII. Svetovno srečanje družin v Milanu.
21. 1. je kot krajevni škof somaševal pri slovesnosti ob 60. obletnici zažiga škofa Antona Vovka v Novem mestu in blagoslovil obeležje pred novomeško stolnico.
22. 1. je izročil Grozdetove relikvije župniji Žiri.
24. 1. je za oddajo Obzorja Duha ob dnevu posvečenega življenja posnel prispevek o redovništvu.
25. 1. se je udeležil dekanijske konference v Kočevju v pripravi na kanonične birmе.
29. 1. je na nedeljo Svetega pisma podelil Sveta pisma 22 katehumenom.
25. 2. je sprejel obisk predstavnikov gibanja Prebudimo Slovenijo na čelu z g. Jožetom Strgarjem.
27. 2. se je udeležil seje izvršilnega odbora KORUS.
27. 2. je pred rednimi kanoničnimi birmami sklical sestanek z dekanijskimi duhovniki v Črnomlju.
29. 2. je vodil sejo MOD v Ljubljani.

Marec

3. 3. je maševal na Katehetskem simpoziju na Miremskem gradu.
3. 3. je skupaj z g. Jožetom Miklavčičem za Družino dal intervju pred VII. svetovnim srečanjem družin v Milanu.
5. 3. se je udeležil Tomaževe proslave v Ljubljani, kjer je tudi nekaj duhovnikov iz novomeške škofije prejelo listine.
- 5.-9. 3. se je udeležil duhovnih vaj v Castel Gandolfo pri Rimu.
10. 3. je vodil somaševanju na Občnem zboru Škofijske Karitas v Šmihelu.
11. 3. je blagoslovil nove klopi v župnijski cerkvi v Črmošnjicah.
18. 3. je birmoval v Kočevju in popoldne blagoslovil nove orgle v Ajdovcu.
19. 3. je vodil somaševanje ob slovesnem prazniku škofijskega zavetnika sv. Jožefa in podelil Odličje sv. Jožefa zakoncema Stopar z Zaplaza.
20. 3. se je udeležil seje Medškofijskega odbora za ŽPS v Lokvi pri Divači.

Februar

2. 2. je vodil somaševanje ob dnevu posvečenega življenja v Trebnjem.
7. 2. se je udeležil seje Medškofijskega odbora za ŽPS v Preboldu.
8. 2. je maševal v DSO Penzion Sreča v Šmarjeti.
9. 2. je blagoslovil zimsko kapelo posvečeno »Vstalemu zveličarju v Emavsu« v župnijskem domu v Škocjanu.

- 24. 3. je birmoval v Veliki dolini.
- 25. 3. je blagoslovil nov oltar sv. Družine in obnovljen oltar sv. Valentina na Oštrcu. Popoldne je vodil romarski shod na Žežlju.
- 26. 3. je gostil redno sejo SŠK v Novem mestu.
- 28. 3. se je udeležil duhovne obnove škofijskih duhovnikov v Baragovem zavodu.

April

- 4.4. je na cvetno nedeljo vodil somaševanje v stolnici.
- 4.4. je maševal v DSO v Kočevju.
- 5.-8. 4. je za veliki četrtek, soboto in veliko noč vodil velikonočne obrede in vstajenje v stolnici.
- 12. 4. je pokopaval duhovnika novomeške škofije Franca Špeliča na Bizeljskem.
- 14. 4. je v Starem trgu ob Kolpi blagoslovil dom Tav za terapevtsko skupnost in ob tej priložnosti podelil blagoslov enemu fantu, ki je zaključil triletni program zdravljenja. Popoldne je birmoval v Črnomlju.
- 15. 4. je birmoval v Metliki. Popoldne se je udeležil revije dekanijskih pevskih zborov na Vinici.
- 16. 4. je sprejel romarje kapucine in vodil somaševanje na Zaplazu. Zvečer je vodil sklep celodnevnega čiščenja in posvetil nov oltar v župnijski cerkvi v Mirni Peči.
- 21. 4. je birmoval v Semiču.
- 22. 4. je birmoval v Hinjah. Popoldne se je udeležil revije pevskih zborov dekanije Novo mesto.
- 24. 4. je maševal v DSO v Trebnjem.
- 26. 4. se je udeležil srečanja SŠK s predsednikom RS Danilom Türkcom.
- 28. 4. je birmoval v Leskovcu.
- 29. 4. je birmoval v župnijah Fara in Osilnica.

Maj

- 5. je birmoval v župnijah Adlešiči in Preloka.
- 5. 5. je birmoval v Starem trgu ob Kolpi in Dragatušu.
- 6. 5. je vodil somaševanje ob škofijskem srečanju ŽPS in drugih župnijskih sodelavcev na Zaplazu.
- 7. 5. se je udeležil srečanja SŠK s strateškim svetom za pripravo pastoralnega načrta v Celju.
- 12. 5. je blagoslovil novo kapelico »Marije, kraljice apostolov« v Butoraju, župnija Črnomelj.
- 13. 5. je birmoval v Podzemlju.
- 14. 5. se je udeležil srečanja SŠK in KORUS v Svetem Duhu pri Škofji Loki.
- 16. 5. se je v Kočevju udeležil proslave ob 22-letnici demokratičnih sprememb in ustanovitve Manevske strukture za narodno zaščito.
- 19. 5. je birmoval v Stari Cerkvi in Kočevski Reki.
- 20. 5. je birmoval v župnijah Radovica in Suhor.
- 26. 5. je na Zaplazu vodil somaševanje ob Grozdetovem drugem godu in si zvečer ogledal hagiografsko dramo o Grozdetu.
- 27. 5. je birmoval v novomeški stolnici in popoldne na Vinici.
- 29. 5.-3. 6. se je udeležil VII. svetovnega srečanja družin v Milanu.

KAZALO

UVODNIK	1
ŠTIRIDESET LET DUHOVNIŠTVA ŠKOFA ANDREJA GLAVANA	2
BISEROMAŠNIK PRELAT MILAN – EMIL POVŠE	4
PROF. ADOLF MEŽAN	5
NAŠA ZLATOMAŠNIKA	5
JOŽEF ŠUŠTARIČ	7
SREBRNOMAŠNIK FRANC VIDMAR	8
SREBRNOMAŠNIK JANEZ CEVEC	12
PAZNOVANJE DUHOVNIŠKIH JUBILEJEV	13
SLOVENSKEMU PASTORALNEMU NAČRTU NAPROTI	14
ŠKOFIJSKA PASTORALNA KONFERENCA	18
PASTORALNI NAČRT IN KATEHEZA V PRIHODNJE	19
ODLIČJE SV. JOŽEFA ZAKONCEMA STOPAR	20
SREČANJE ČLANOV ŽPS IN DRUGIH SODELAVCEV NA ZAPLAZU	22
ZGODOVINSKI DOGODEK NA ZAPLAZU	24
SREČANJE IN POSVETITEV KATOLIŠKIH VRTCEV MARIJI	24
OBČNI ZBOR ŠKOFIJSKE KARITAS	26
KRKIN TEDEN HUMANOSTI IN PROSTOVOLJSTVA	27
V DOMOVINI PAPEŽA BENEDIKTA XVI.	29
BLAGOSLOV DOMA TAV	31
DEKANIJSKE PEVSKE REVIIJE V NAŠI ŠKOFIJI	32
NOVA SPLETNA STRAN ŠKOFIJE NOVO MESTO	34
SPLETNA STRAN - STATISTIKA	36
MOLITEV ZA DUHOVNE POKLICE NA ZAPLAZU	38
DIES SANCTIFICATIONIS	39
DUHOVNE VAJE ZA GOSPODINJE	40
REKOLEKCIJA IN DRUŽABNO SREČANJE	40
PASTORALNO LETO IN PASTORALNI TEČAJ	41
SEJE GOSPODARSKE KOMISIJE	41
ANTON VUKŠINIČ	42
FRANC ŠPELIČ	43
NAPOVEDNIK	45
DEJAVNOSTI G. ŠKOFA ANDREJA GLAVANA	46

Jagode naše pastorage, Glasilo Škofije Novo mesto

Izdaja: Pastoralna služba; Glavni in odgovorni urednik: prelat Božidar Metelko; Tehnični urednik Janko Jožef Pirc,
Foto naslovnica: Marjan Smerke; Jezikovni pregled: Monja Pust; Grafična priprava in tisk: Špes, Novo mesto

JAGODE NAŠE PASTORALE